

A kitaszítottak

A munkügyi hivatal mellett működő revíziós bizottság, amely az ugynevezett idegenrevíziót végzi, most csak az aradi területen 186 ember sorsát ítélte halárra. A bizottság úgy döntött, hogy ez a 186 szerencsétlen, aki nem tudja okmányokkal bizonyítani az állampolgárságát, kiutasítsák az ország területéről. A revíziós bizottság határozatát a törvény értelmében meg lehet feleltetni egy másik, központi bizottsághoz, majd harmadfokú a belügyminisztériumhoz. Engedje meg nekünk Vaida belügyminiszter ur, hogy a kiutasítottak ügyét magunkévá téve, a másodfokú feleltetési fórum kikerülésével, egyenesen az ön, nem miniszteri, hanem embri szívéhez adresszáljuk az alábbi sorokat.

A francia forradalom szelleme végigzugott Európán és leverte a bilincseket a rabszolgák kezéről. felszabadította ezeket az állati sorban élő páriákat és emberré, homo sapienssé léptette elő őket. A jobbágyságot megszüntetése, minden ember számára a szabad költözködési jogot kapott és azon a helyen telepedhetett le, ahol az ő érdekei biztosítva voltak, vagy ahol kedve tartotta. A francia forradalom vívmányát azóta a mindinkább tért hódító polgári demokrácia egyre jobban kimélyítette és az emberi szabadságjogok ma már minden állam alkotmányának alapját képezik. A közszellem már néven elfelejtette a rabszolgaság borzalmas intézményét, amelynek ijesztő emlékére ma már csak az irodalom őrizi. A fehér ember egy nagyszerű lendülettel lerázta magáról ezt az ocsmány, lealázó szörnyűséget, de a leigázott színesbőrű népeket nem kimélte meg ettől a sorstól. Amerikában még nem is olyan régen, a néger nem számított embernek, azt mindenki megrugdoshatta, félholtra korbácsolhatta, meglincselhette, bántódás nélkül; a néger izmait megtapogatta a vevő, aki korlátlanul rendelkezett rabszolgája életével, munkaerejével; a fehér ember úgy idomította a kuttyóját, hogy beleharapjon a néger lábikrájába, ha utjába kerül... Amerikában kivirágzott a rabszolga szabadította meg Európát a legfőbb rabszolga szabadította meg. Egy világhírűvé vált regény, a „Tamás bátya kunyhója” rázta fel a világ lelkiismeretét s a szívek hurjaiba markolva harsogta, hogy a néger, az indián is ember, függőleges gerincű, kétlábú, artikulált beszédű, gondolkodó lény, amelyet ki kell emelni amerikai sorsából. Ez a regény többet ért el, mint a rabszolgaság megszüntetése érdekében, mint egy tucat parlament és száz, meg száz agitátor. Véres harcok után végre Amerika is behódolt a humanista gondolatnak és eltörölte a rabszolgaságot. Ma már szegvenyírban ég minden ember arca, aki erre a rettenetes, lealázó intézményre gondol.

Vaida-Voevod Sándor ur, kortársunk és embertársunk! A keserűségtől és szegyenkezéstől elszorult szívvel kell felhívunk a figyelmét arra, hogy Romániában még ma sem szűnt meg a rabszolgaság. Ebben a demokratikus és alkotmányos országban többszáz ember él halálos rettegésben, kutya módjára meglapulva és szűkölve várja a brutális rugást, amely őt a határokon túra repíti. Ezekre az emberekre valami képtelen mentalitás rányomta a bélyeget: „strain” és ezek a megbélyegzettek azóta nem lehetnek nyugalmat szerzők hazájában. A közgazdasági ügyek „idegenek” minősített szerencsétlen pária most a saját bőrén élvezheti a rabszolgasors korbácsütéseit. Ugy tekintik, mint a gonosztevőt, aki iőhőnjáró bünt követett el, de különös kegyelemből nem vetik a börtön mélyébe, hanem csak rendőri felügyelet alatt tartják. A „strain” nem kaphat utlevelet, nem vállalhat állami alkalmazást, nem gyakorolhatja polgári és politikai jogait, nem kap iparengedélyt, stb., stb.

Ezzel szemben adót kell fizetnie, katonai szolgálatot teljesít, ezer bélyeggel ellátott széfetben más hatóságnál kell jelentkezni, előszobázni, ácsorogni, kérvényezni, könyörögni... És állandóan a feje fölött érzi a kiutasítás Damokles-kardját. Kétségbeesetten olvassa a lapokat, amelyekben újabb és újabb rendeletek jelennek meg az „idegenek” nyilvántartásáról és mint az üldözött vad, azt sem tudja már, hová forduljon, merre meneküljön.

Pedig ezek a „strainei” nem is olyan idegenek itt, ha jobban megvizsgáljuk az ügyüket. Legtöbbjüknek állandó és megalapozott existenciájuk van ebben az országban. Megnősültek, családot alapítottak, berendezkedtek, összeköttetéseket szereztek és hasznos, lojális, adófizető polgárai az államnak, akik ellen soha semmiféle kifogás nem merült fel. Vannak, akik mindenki mint szüleit, itt jártak iskolába, családjuk minden tagja idevaló, de őket valami átkos tévedés, elnézés, vagy hanyagság folytán kifelejtették az állampolgárok lajstromából. Mások már több, mint tíz éve itt élnek, előző állampolgárságukat elvesztették, ismét mások már hivatalosan lemondtak régi állampolgárságukról és a törvényben előírt

módon folyamodtak a román honpolgárság elnyeréséért. Mit csináljanak most ezek? Egyetlen ország sem fogadja be őket, az az állam pedig, ahol már otthon találtak, kitaszítja ezeket ridegen, könyörtelenül a határokra, ahol aztán ghamveésként bolyonghat családjával, gyermekeivel, betyárbutorával együtt, — mint a bélpoklos, akitől mindenki irtózik, akit egyik állam sem akar magán elismerni. Pedig szegény nem akar mást, mint élni, megélni a munkájából, teljesíteni polgári kötelességeit és mindezekért cserébe csak azt a kis emberi jogot kéri, amit forradalmak és véres testvérharcok vívtak ki minden ember számára. A jobbágy is felszabadult már, a néger is ember, a bushman is ember — csak éppen a „strain” ne kaphassa meg a szabad költözködési és tartózkodási jogát? Csak ő maradjon a modern rabszolga, akit mindenki rugdoshat és aki megalázva, tehetetlenül, kiszolgáltatva és minden emberi közösségből kitaszítva sirassa a saját rabszolgaságát?

Vaida-Voevod doktor ur, a humanitás nevében kérjük, hogy Vaida ur, az orvos, az ember, a családapa intervenáljon Voevod belügyminiszternél, a szerencsétlen hontalanok, a 186 aradi kitaszított érdekében Szabadítsa fel a nagy hatalmu belügyminiszter egy szívből jövő gesztussal Románia modern rabszolgáját — a „strain”-t.

Magyar nyelven szólhatnak fel az aradi városi tanács magyar tagjai

Vaida belügyminiszter megengedte a kisebbségek nyelvének használatát a városi tanácsokban — Latal dr. polgármester és Barabás Béla dr. nyilatkozata — „Arad város vezetősége kéri a kisebbségek nyelvhasználatának megengedését”

Rendkívül érdekes és Arad magyarságát erősen érdeklő belügyminiszteri rendelet érkezett ma délelőtt Aradváros vezetőségéhez. A rendelet, amelyet maga Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter írt alá, elismeri az aradi magyarság ama jogát, hogy képviselői anyanyelvükön szólhatnak fel a városi tanácsban. Ezen jog hivatalos elismerése már régen folyamatban van. Amióta a hivatalnoktanácsok elkerültek a városok éléről és újból a lakosság képviselőiből választott városi tanácsok vették át a város ügyeinek vezetését, azóta folytonos vita folyik a nyelvhasználat kérdése körül. Aradon a magyarság képviselői kezdettől fogva magyarul szóltak fel, amiben a tanácsok többsége mindenkor készséggel adta hozzájárulását. De mindig akadt néhány, a sovénizmustól elvakult városi tanácsos, aki vehemensen tiltakozott ez ellen. Ez a körülmény volt a fő oka annak, hogy Aradváros vezetősége feliratot intézett a belügyminisztériumhoz és annak utasításait kérte a kisebbségek nyelvének a városi tanácsba való használata ügyében.

A ma érkezett belügyminiszteri körröndelet volt a válasz a felírtára. Vaida-Voevod Sándor dr. belügyminiszter rendeletében arról értesíti a város vezetőségét, hogy a kisebbségek a városi tanács ülésein anyanyelvükön szólhatnak fel. A kisebbségek nyelvhasználatának kérdését a most készülő új kisebbségi törvény végleges formában fogja szabályozni, de addig is a városi tanácsban a nyelvhasználat megengedett.

Arad magyarsága körében általános meg-

elégedést keltett a belügyminiszter állásfoglalása, amellyel véget vet az évek óta dúló vitának. A rendelet megérkezése nyomán az Aradi Közlöny munkatársa felkereste dr. Lutat Cornel polgármestert, aki a következőket jelentette ki:

— A rendelet a város felterjesztésére érkezett. Aradváros vezetősége a maga részéről is kérte a belügyminisztert arra, hogy engedje meg a kisebbségeknek, hogy a városi tanácsban anyanyelvükön szólaljanak fel. Ez eddig is gyakorlatban volt, azonban a viták elkerülése végett belügyminiszteri szentesítést akartunk.

Felkerestük ezután Barabás Béla dr.-t, az aradi Magyar Párt elnökét, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Mi már Vaida belügyminiszter rendeletének megérkezése előtt kitarítottunk, amellyel, hogy jogunk van a városi tanácsban a magyar nyelv használatához és ehhez a jogunkhoz ragaszkodva, eddig is magyarul beszéltünk a tanácsüléseken. Aradon különben is olyan szellem uralkodik, hogy a városi tanácsosok sohasem voltak a magyar nyelv használatá ellen, kivéve egy-két tanácsost, akik csak nemrég jöttek ide és talán nem voltak tisztában az itteni helyzettel. Mindenesetre azonban örülnünk kell a belügyminiszter rendeletének, már csak azért is, hogy a legilletékesebb fórum ismeri el azt a jogunkat, hogy magyarul, anyanyelvünkön beszélhessünk a tanácsüléseken. Most már aztán az az egy-két eddig gáncoskodó tanácsost is beláthatja, hogy ezt a jogot elvitatni nem lehet.

Az aradi városvezetőség intervenciója nyomán kiadott rendelet az egész országra szól és így Erdély és Bánát magyarsága Aradnak köszönheti, hogy végre hivatalos tisztázást nyert a kisebbségek nyelvhasználatának sokat vitatott kérdése.

Tisza Istvánról — egy olasz államférfiu

Gróf Carlo Sforza volt olasz külügyminiszter igazságtalanul és támadása Tisza István ellen

A *Neue Rundschau* legújabb számában igen érdekes cikk jelent meg Tisza Istvánról. A cikk címe: „Tisza, der Magyar” és szerzője gróf Carlo Sforza volt olasz külügyminiszter. A híres olasz államférfiu a fascizmus diadalrajutása óta emigrációban él külföldön és ez sok tekintetben megmagyarázza cikkének helyenként elfogult hangját.

Azzal kezdé cikkét, hogy a régi Európa utolsó éveiben két arisztokrata oázis volt már csak Európában: Ausztria és Magyarország. A világháború rombadöntötte az arisztokrácia egyik fellegvárát, Ausztriát, de Magyarországon továbbra is megtartották hatalmukat az arisztokraták, eddig látszólag sikerrel.

Ezután rátér Tisza István személyére.

— Tisza Istvánban, ahogy a háború előtti években Ausztriában és Magyarországon megismertem, mindig ennek a magyar gondolkodásmódnak tipikus megtestesítését láttam... Heves, mint minden magyar és vak mindennel szemben, ami nem harmonizál a világval. A magyar nemesség ugyanis mindig csak azt veszi észre, ami összhangban van kívánságaival. Csak egy ponton volt Tisza István teljesen önmaga és nem kasztjának kliséje: bármilyen büszke volt is — büszke minden hiúság nélkül — sohasem használt nagy szavakat Magyarország magasztalására. Kemény és józan ember volt, csak a tények erejében hitt és ezen a ponton teljes ellentéte volt a számtalan magyar grófnak, akik a háború előtt éppúgy, mint most is, állandóan megfogták az ember gombját és igyekeztek meggyőzni Magyarországot jogairól, örök patetikus érvükkel: „Mi megmentettük Európát a törököktől és ime így hálálja ezt meg nekünk Európa.”

— Magas, sovány, kevéssé megnyerő külsejű férfi volt Tisza, a szólásokban félszeg és gyámoltalan. Amikor először láttam, olyannak tűnt, mint egy vasárnapias kiöltözött vadór és egy fanatikus szerzetes keveréke. De ha saját birtokán volt, vagy baráti körben vadászatokon, feloldódott félszega és kemény jellemvonásai ellenére is, mert nem volt benne semmi csinált, hiányzott belőle az álkedély és a tettett szívelyesség, ami pedig olyan gyakori minden ország politikusaiban. Tisza kálvinista egyház presbitere volt és volt benne sok jellemvonás, amelyek kálvinista eredetű vezethetők vissza: nagy vagyona ellenére a zsugoriságig takarékos: nagyon olvasott és művelt, Európa alapos ismerője, de tudását olyan gondosan rejté el, mint mások a tudatlanságukat; szenvedélyes sovíniszta, de ha kell, féken tudja tartani magyarjainak lángolását. De mikor együtt volt tősgyökeres vidéki magyarjaival, megfedkezett kálvinizmusáról és kibuggyant belőle a földbirtokosnemes veleszületett életöröme. Ekkor szíve egy ritmusra dobogott a többiekével, ledobta alarcát és Magyarország ura és parancsolója a hajnali szürkületig járta a csárdást. Felesége éppúgy, mint ő, a magyar kismemesség sorából származott és ezért annál jobban szerette őt. Néha észrevette más nők mosolyát, de nem vett róluk tudomást. Gyakran, amikor valamilyen viharos parlamenti ülésből tért haza, letérdelt egy kis számolyra felesége mellé, aki aztán órákig simogatta homlokát.

Ezután Tisza politikai pályájáról ír Sforza és megállapítja, hogy nem volt könnyű Magyarországot kormányozni.

— Tisza azonban ismét bizonyíték arra, hogy egy olyan ember számára, akinek különösen nagy szellemi tulajdonságai nincsenek, a legjobb eszköz a hatalom huzamos megtartásához: néhány egyszerű, de megingathatatlan eszme mellett kitartani. Tisza kétségkívül vak volt azokkal a veszedelmekkel szemben, amelyeket politikája jelentett forrón szeretett hazája számára. Nem látta be, hogy a magyarok számára sokkal hasznosabb lett volna a megértés és együttműködés politikáját követni a nemzeti kálvinizmus szemében, mint az ő büszkeségtől és hatalmi vágytól fűtött feudális

politikája. Ennek a felismeréséhez azonban nem volt elég fantáziája. Mindig csak a legközvetlenebb, legkézenfekvőbb szükségességeket látta és ezzel dicsekedett is. El kell ismerni, hogy korlátozott tevékenységi körében olyan megtéveszthetetlen biztonságról tett tanúságot, mint soha senki.

Ezután a háborús felelősség kérdését vizsgálja Sforza s valóban igazságtalanul kétségbe vonja Tisza békeszeretét. A juliusi napokban tanúsított magatartása, amit most általában békeszeretetnek szoktak magyarázni, egyszerűen nem volt más, mint nagy megkönnyebbülés Ferenc Ferdinánd halála alkalmából. Sforza szerint Tisza Ferenc Ferdinándot egész életén át gyűlölte és félt tőle, mint a magyar hegemonia jövőbeli legnagyobb ellenségétől.

Később leírja Sforza a Tisza-gyilkosság részleteit és megállapítja, hogy Tisza a predestinációban hívő kálvinista lélekkel halt meg, amikor ezek voltak utolsó szavai: „Tudtam ezt, így kellett lennie”, végül megemlíti még Sforza, hogy Károlyi a bolsevizmus kitörése után, mint emigráns, Firenzében tartózkodott. Orosz emigránsok Sforzánál feljelen-

A magyarok, németek és zsidók kezéből ki akarja venni a kereskedelmet egy cseh lap

Felháborító uszítás a nem cseh kereskedők egzisztenciája ellen — A centralista cseh néppárt pozsonyi lapja a szlovenszki kereskedelmet a letelepülni akaró csehek kezére akarja juttatni — A lap szerint a magyar kereskedő a leguszolidabb üzletember!

PRÁGA, okt. 3. A cseh néppárt szlovenszki lapja, a Ludová Politika feltűnő tartalmú cikket közöl vezető helyen a szlovenszki magyar, zsidó és német kereskedőosztály ellen. A cikk igen jellemző a centralista pártok gazdaságpolitikájának magyarelles és általában őslakosellenes tendenciájára.

— Nagyon fontos, — írja a Ludová Politika, — hogy milyen kezekben van a kereskedelem. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy nem nemzeti kezekben van. Aránytalan nagy és bizonyára meg nem érdemelt jövedelmek jutnak ezen az uton nemzetünk szempontjából kártékony elemek kezébe. Tekintsük csak meg Szlovenszki fővárosát. Kinek kezében van itt a kereskedelem? A kereskedők túlnyomóan zsidók, németek és magyarok. Isten tudja, milyen uton-módon jutnak a kereskedelmi koncessziók és licenciák folyton ezeknek az elemeknek a kezébe s így könnyű és gyors meggazdagodás forrásait olyanok uralkodják, akik azt a legkevésbé érdemelték meg a mi nemzeti államunkban.

Az ember gondolkodóba esik, amikor végigsétál Pozsonyon és két hétköznap egymásután azt látja, hogy a legnagyobb uccákon majdnem minden üzlet, de főleg a legnagyobbak be vannak zárva. Sábész van. Az ember venni akar valamit, valamira nagyon gyors szüksége van, de két napig kell várnia. Nos hát azok, akik megengedhetik maguknak, hogy a gazdasági javak kereskedelmi forgalmát két napra megállítsák, biztosan olyan erősek anyagilag, hogy az én sürgős vásárlásomra nem reflektálnak. S az ember, az államnemzet tagja alkalmazkodni kénytelen.

— Még egy személyes tapasztalatot — írja a cikkíró. — Nem tudom, más is észrevette-e azt, hogy a legkevésbé szolid üzletember a magyar kereskedő. Olyan arroganciával fogadja az embert az üzletében, mintha valamit győzt gyakorolna az által, hogy elad nekünk valamit. Amikor az áru árára kerül a sor, az ember megborad annak borsosságától és sajnálni kezdi, hogy véletlenségből betévedt egy magyar kereskedésbe. Ez a jelenség legjobban észrevehető Déliszlovenszki magyar

Minden reumatikus
fájdalmat

megszüntetik az

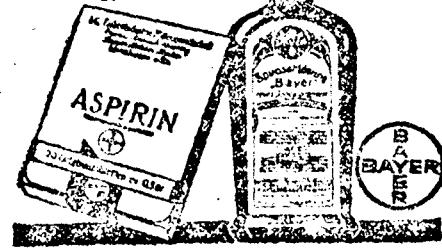
Aspirin

tabletták;

fokozza a hatást, ha fájó tagjait

Spirosal oldattal
dörzsöli be.

Minden gyógyszerárban kaphatók.

tették Károlyit és azzal vádolták, hogy része van Tisza meggyilkolásában. Erre ő titokban szigorú vizsgálatot rendelt el Magyarországon Károlyi ellen. Emberek nyomoztak Magyarországon és azzal az eredménnyel tértek vissza, hogy Károlyinak és barátainak nem volt részük a Tisza-gyilkosságban. Később azonban Károlyit mégis kiutasították Olaszországból.

városaiban, ahol csupa magyar kereskedő van. Szükséges volna tehát a szlovenszki kereskedelmet valahogy, ha már nem szlovák kezébe, úgy legalább csehek kezére juttatni.

Tapasztalatból tudjuk, hogy a csehek igen szolid és szorgalmas kereskedőknek bizonyulnak. Olyan csehekre gondolunk, akik Szlovenszki állandóan le akarnak telepedni s ezáltal Szlovenszki gazdaságilag erősíteni (!) akarják. Szlovák testvéreinknek nincs érzékük a kereskedelemhez. A kereskedelem nem felel meg a mentalitásuknak. Erre nevelni és oktatni kellene a szlovákiaságot. Megfelelő kereskedelmi, pénzügyi és közigazgatási intézkedésekkel, főleg a kereskedelmi neveléssel oda kellene hatni, hogy a szociális jólét eme leggazdagabb forrása idővel fokozatosan a saját embe-reinek kezébe menjen át. (!)

Eddig a Ludová Politika cikke, amely kiáltó példája annak, miként gondolkoznak Csehországban az őslakos zsidó, magyar és német kereskedő gazdasági jövőjéről.

Aradiak zárandoklása Máriaradnára

Pacha püspök vezet az aradi bucsusokat

Az aradi róm. kath. hívők október hó első vasárnapján régi idők óta fogva minden esztendőben nagy számmal mennek Máriaradnára részint gyalog, részint vonatokon. hogy Olvasós Boldogszszony ünnepén köszönték a csodatevő szent Sztizet. E kegyveltes szokáshoz ragaszkodva az idén is népes zárandoklat indul a kegyhelyre s ennek a zárandoklatnak különös jelentőséget ad Pacha Ágoston temesvári püspöknek az az elhatározása, hogy ezúttal az aradi bucsusokat ő fogja vezetni. A zárandoklat két részletben indul. Szombat reggel 6 órakor indulnak a gyalogosok, körülbelül 300-an, vasárnap reggel pedig azok, kik körülményeiknél fogva gyalog nem mehetnek. Ez utóbbiakat három különvonat fogja a hegyaljai villamos állomásról Radnára szállítani. Radnán a püspök reggel fél 9 órakor csendesmisét mond s alatta ki-osztja a szentáldozást, azután pedig beszédet intéz a zárandokokhoz, akik a napnak többi részét is közös ájtatoskodásban töltik. A vonat utasai vasárnap este 7 órakor, a gyalogosok pedig hétfő este ugyanebben az órában fognak visszatérni.

Leleplezték Berlinben Stresemann siremlékét

Briand távirata a volt német külügyminiszter özvegyéhez

Berlinből jelentik: Stresemann halálának egy éves fordulójára alkalmával a Lusien-temetőben leleplezték Stresemann siremlékét, amelyet Lederer Hugó szobrász tervezett. Az emlékművön egyetlen szó áll: „Stresemann”. A siremlék körül örökzöld fákat ültettek el.

Párisból jelentik: Briand a következő táviratot küldte Stresemann özvegyének: „Tisztelettel és nagyrabecsüléssel küldöm Önnek belső részvétem kifejezését, felejtethetetlen barátom elhalálkozásának évfordulója alkalmából. Sietek azokhoz csatlakozni, akik az emlékmű avatásához kegyeletüket víszik. — Briand”.

Bizonyítványhamisító diák az aradi törvényszéken

Pap akart lenni és bizonyítványt hamisított, hogy felvegyék a teológiára — A bíróság a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette büntetését

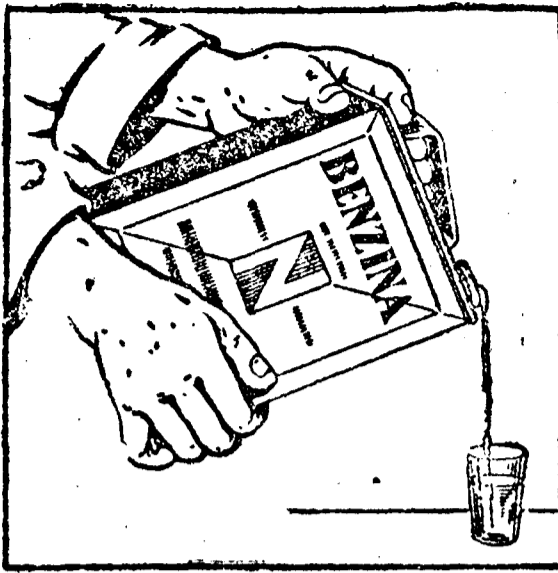
Az erkölcsi eltévelyedésnek karképét reprezentáló bünyűgyet tárgyalt ma délelőtt az aradi törvényszék Popescu-tanácsa. Egy sápadt, vékonydorgájú fiatalember foglalt helyet a vádlottak padján, aki személyi adatainak bemonstrálásánál Constantinescu P. Jánosnak mondotta magát. Constantinescu János két évvel ezelőtt a brádi liceum hallgatója volt. Hat osztályt el is végzett, azonban 1928-ban úgy döntött, hogy a papi pályára lép s ezért elhatározta, hogy beiratkozik az aradi teológiára. Miután a fiatalembernek nem volt kellő előképzettsége, szerzett magának egy hamis iskolabizonyítványt, amely tanusította, hogy a brádi liceum hetedik osztályát megfelelő eredménnyel végezte el és így képesítése van ahhoz, hogy helyet foglaljon az aradi teologia növendékei között.

A beiratkozásnál azonban baj történt, mert a teologia igazgatója dr. Botis Tivadar észrevette, hogy a bizonyítvány hamis és ezen tapasztalatát alátámasztotta az a tény, hogy a brádi liceum igazgatósága hivatalosan is tanusította, hogy Constantinescu P. János nem volt a brádi liceum hetedik osztályának növendéke. A teológia igazgatósága jelentést tett az esetről az aradi rendőrségnek, amely Constantinescu P. Jánost őrizetbe vette, sőt a vizsgálóbíró indítványára a fiatalember több, mint egy hónapot töltött vizsgálati fogságban. A mai főtárgyaláson a vádlott töredelmesen bevallotta, hogy a bizonyítványt a brádi liceum egy növendékétől szerezte és azért 5000 lejért fizetett. A perbeszéd elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás után a Popescu-tanács okirathamisításban mondotta ki büntösnek Constantinescu Jánost és az enyhítő körülmények figyelembevételével tettért egy hónap és 24 napi fogsáhbüntetéssel sújtotta. A büntetést azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. Constantinescu védője nem nyugodott meg az ítéletben, hanem felmentésért felebbezett a táblához.

Európai körútra indul a világ legnagyobb repülőgépe

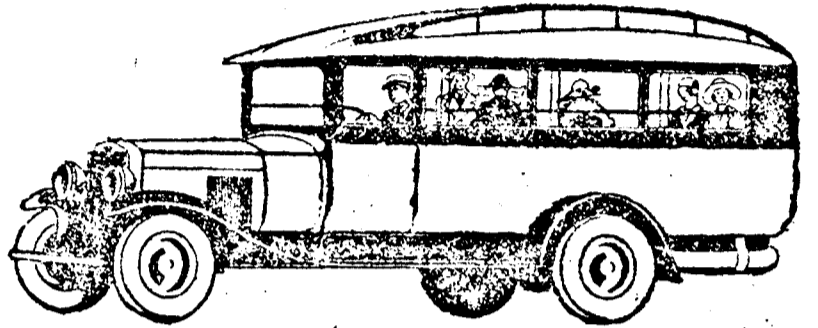
Körútja során a repülőgép Bucuresstibe is ellátogat — Utazás tizenöt államon keresztül

Berlinből jelentik: A dessaui Junkerwerke G. 38. számot viselő repülőgépe holnap reggel nyolc órakor európai körútra indul. A repülőgép utvonala tizenöt európai államon vonul keresztül, a körrepülőök a következő európai városokat érintik: Prága, Bécs, Budapest, Belgrád, Bucuressti, Stambul, Saloniki, Athén, Róma, innen a tengerparton folytatja útját Franciaország felé. A repülőgépen a Junkers-egyar részéről Zimmerman kapitány foglal helyet, a Lufthansa részéről pedig Grauer pilóta vezeti a gépet, amely a világ legnagyobb aeroplánja.

0.087 LITER
BENZINNEL

egy Chevrolet autóbusz 1000 kilogramm terheléssel egy kilométert tesz meg!

Chevrolet — Pontiac — Oakland
Oldsmobile — Buick — Marquette
Cadillac — La Salle — Vauxhall
Chevrolet teherkocsik — G. M. C.
teherkocsik — Fisher karosszériák

A GENERAL MOTORS
GYÁRTMANYAI

EGY hivatalos kísérlet alkalmával, amelyet R. E. Mathot ur, a Belga Királyi Automobil Club technikai bizottságának az elnöke ellenőrzött, egy Chevrolet kereskedelmi teherkocsi 1700 kilogramm terhet 100 kilométer távolságra 14.77 liter benzin fogyasztással szállított, ami 0.087 liter kilométerenkénti fogyasztásnak felel meg 1000 kilogramm terhelés mellett.

Ezen adatok közelről érdeklik a jövő autóbustulajdonost. Az ő üzlete abban áll, hogy a beszedett menetdíjakon keressen. Mentől kevesebbet kell kiadnia, annál nagyobb a haszna.

Javitásuktól voló mentesség takarékosná teszi a Chevroletet

A Chevrolet gazdaságossága nemcsak az alacsony benzinfogyasztásban nyilvánul meg, hanem a rendkívül csekély javítási költségben is — a Chevrolet Six motorja és alváza oly szilárd, hogy nem szorul javításokra.

Ha új autóbust akar vásárolni, keresse fel a Chevrolet-bizományost, magyaráztassa el a kocsit minden részletét és kérjen ajánlatot az autóbuszra.

CHEVROLET és

CHEVROLET KERESKEDELMELI TEHERKOCSIK

Massaryk vád alá helyezését követeli a tót néppárt

Szenzációs fejlemények a csehszlovák köztársasági elnök határkiigazítási nyilatkozata körül — A cseh sajtó nem hiszi el a kormánymagyarozatot

Prágából jelentik: A Vecerny List legutóbbi száma foglalkozik Udrzal miniszterelnöknek a köztársasági elnök interviujára kapcsán tett kormánynyilatkozatával, melyet egyáltalában nem tart meggyőzőnek. A Poledny List szintén cikket ír az ügyben és nem tartja valószínűnek, hogy a London General Press munkatársa, aki a kérdéses cikket írta, megham-

isitotta volna Massaryk nagy port felvert nyilatkozatát a magyar határrevízióra vonatkozólag.

Prágából jelentik: A tót néppárt elnöksége a tegnapi parlamenti ülés végeztével közölte az újságírókkal, hogy indítványt nyújt be, melyben kéri, hogy ismeretes nyilatkozata miatt Massaryk elnököt helyezték vád alá.

Öt milliárd lej az állami költségvetés deficitje

A pénzügyminisztérium a közoktatásügynél akarja behozni a deficitet

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendkívül intenzív munkásságot fejt ki az új költségvetés összeállítása körül. A költségvetéstervezet elé nagy nehézségek gördülnek, miután a folyó évi deficitet fedezni kell valahogy. Ez a deficit nem is olyan jelentékeny összeg, amennyiben legalább 5 milliárd lejre rug. Ebből a gazdasági helyzetet is

tekintetbe véve, az következik, hogy a jövő évi költségvetést csökkenteni kell. A lapok értesülése szerint, az új költségvetésben a közoktatásügyi tárcában nagy restringálás lesznek, amennyiben nagyszámu liceumok, gimnáziumok, tanítóképzőt megszüntetnek és a helyttestanári állások egy igen tekintélyes részét is csökkenteni fogják.

Dr. Cucu Vazul városi főorvost rehabilitálták

az aradi törvényszék mai ítéletével —
rehabilitálták A főorvos kötelességszerűen járt el a pécskai kenyérárusokkal — Egyetlen vád sem nyert beigazolást — Denunciálás áldozata volt dr. Cucu, akit a törvényszék a vád és annak következményei alól felmentett

Az aradi törvényszék első szekciója ma tárgyalta le folytatólagosan dr. Cucu Vazul városi tiszti főorvos ellen emelt vádakat. A vádhatóság megvesztegetés címen azzal vádolta meg a tiszti főorvost, hogy a Puritas köpöcsésze gyártól jutalékot fogadott el, amelynek ellenében kötelezte az aradi üzemet, hogy Puritas gyártmányu higienikus köpöcsészével szereljék föl üzletüket. A második vádpont arról szól, hogy a pécskai kenyérárusoktól 500 lejt kért és kapott egy olyan értelmű bizonyítvány kiállításáért, amely szerint az egészségügyi hatóság nem gördít akadályt a kenyérárus működése elé.

Mint az Aradi Közlöny megírta, már az elmúlt tárgyaláson kibontakozott a dr. Cucu Vazul elleni vádak szinte nevetséges háttere. Megállapítást nyert, hogy Cucu dr., aki évek hosszú sora óta áll a város egészségügyeinek élén, denunciálás áldozata, amennyiben a Puritas köpöcsésze-gyár elbocsájtott alkalmazottja, Landau Jenő tett feljelentést a főorvos ellen és Landau Jenő tanukihallgatása során egyetlen olyan bizonyíték sem merült föl, melyre a törvényszék marasztaló ítéletet hozhatott volna.

A mai folytatólagos tárgyaláson két pécskai kenyérárust hallgatott ki a bíróság. Mind a két tanut a vádhatóság képviselője, Popovici ügyész sorakoztatta föl. A tanuk közül egyik sem tudott megfelelő bizonyítékkal szolgálni. Csupán az nyert megállapítást, hogy Cucu Vazul dr. főorvos hivatásszerűen felülvizsgálta időnként a pécskai kenyérárusok járműveit, hogy tisztasági szempontból nem-e esnek kifogás alá.

Az erről szóló hatósági bizonyítványért az ér-

dekelt kenyérárusok 500 lejt fizettek, anélkül azonban, hogy a főorvos ily összegben állapította volna meg a bizonyítványok illetékét. A két tanu kihallgatásával a bizonyítási eljárás befejezést is nyert.

A perbeszédnek során Popovici ügyész dr. Cucu Vazul főorvos bűnösségének megállapítását kérte az elhangzott tanuvalloítások alapján. A védelem részéről dr. Gherman Dante és dr. Furdui László aradi ügyvédek vádbeszédbe illően kvalifikálták a vádhatóság könnyelmű eljárását, amellyel a városnak egy köztisztviselőt álló emberét minden nyomossabb bizonyíték nélkül a vádlottak padjára ültették. A továbbiak során a védők egymás után boncolták a vádirat egyes pontjait és beigazolták, hogy a bizonyítási eljárás teljesen negatív eredménnyel járt és így fölmentő ítéletet kértek a törvényszéktől.

A bíróság délelőtt 11 órakor vonult vizsgálóteremre. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, akik kíváncsian várták a tárgyalás újbóli megnyitását és az ítéletet. Felőrai tanácskozás után foglalta el helyét ismét a bíróság és Constantinescu etnök kihirdette az ítéletet, amely

dr. Cucu Vazul városi tiszti főorvost a vád és annak következményei alól felmentette.

Az ítélet indoklására szolgál, hogy a bizonyítási eljárás során nem nyert beigazolást, hogy a főorvos pénzt fogadott volna el a Puritas köpöcsésze-gyártól, az sem igazolódott be, hogy a főorvos jogtalan illetekeket szedett volna hatósági bizonyítványok kiállításáért. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet a temesvári ítéletábról.

SZINHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

Hol helyezkedtek el

az aradi színház társulat tavalyi tagjai?

Egy kis összeállítás az elmúlt esztendei társulat eltávozott tagjainak elhelyezkedéséről

Az aradi színház igazgatósága keresztülvitte azt az elhatározott elvet, hogy a jövő esztendei színházi társulatot új erőkből szervezze meg. Ebből természetesen következik az, hogy a társulat régi tagjai eltávoztak Aradról, hogy másutt keressenek érvényesülési lehetőséget. Az aradi közönséget azonban bizonyára érdekli még, hogy miképpen sikerült ezeknek a színészeknek és színésznőknek elhelyezkedése. Eppen ezért most elkészítettük a társulat tavalyi tagjainak elhelyezkedési összeállítását.

A névsort a volt primadonnával: Viola Margittal kell kezdeni, akit Miskolcra köt szerződése. Balázs István a nagyváradi társulathoz, Erdélyi Miklóshoz szerződött. Jeney Ottó Magyarországra távozott, ahol Gulyás Menyhért nyíregyháza—békéscsaba—kaposvári társulatának tagja. Kertész Manci valószínűleg a nagyváradi igazgató érdekkörébe tartozó szatmári színházhoz távozott, melynek Hevesi Miklós az igazgatója és mint Erdélyi Miklós fióktársulata működik. Fekete Irén szintén Magyarországon kapott szerződést Gulyás Menyhért társulatánál. Homokay Pál és felesége Fekete Cica a jövő színeszében ugyancsak Erdélyi Miklós nagyváradi együttesének kötelékében állnak, de itt nyert még elhelyezkedést Imra Mányi és Simon László is. Földes Mihály Budapesten trafikot bérlet, Kallós József, mint ismeretes, Magyarországon kisdirektor lett és magával vitte az Erdélyi-házaspárt, Szepessy Edith Alapi Nánor magyarországi vidéki kamaratársulatához

irta alá szerződését, Nyerges Ferenc dr. Janovics Jenő kolozsvári társulatánál működik. L.-Kiss Mariska Arad megyében és a környékén portyázó társulattal utazik, Győző Alfréddel egyetemben.

Az aradi színházi társulat tavalyi tagjaihoz lehet számítani Galetta Ferencet és Kovács Katót is. Galetta Ferenc Miklóssy Imre nypesti igazgató színházának bonvivánja, míg Kovács Kató újra Csehszlovákiába ment. Rövid ideig bár, de aradi színész volt tavaly Vigh Ernő is, aki az idén előlépett, ugyancsak Bérczy Mihály koncessziójának átruházásával színházi társulatot szervezett és ő is portyázni fog. Vigh Ernő ma elküldte szerkesztőségünknek társulati névsorát, amely 18 tagot tüntet föl, szóval társulata már a nagyobb ensemblékhez tartozik. A tagjai közül Kószegi Margit volt kolozsvári primadonna, Kószegi Dusi, volt szatmári szubrett, Izsó Miklós volt kolozsvári főrendező, Borowszky Oszkár, az aradi színház régebbi tagja az ismertebbek.

R. Hegedüs Bóby

a Minorita Kultúrház: an levő vasárnap esti

ária és dalestjének

kevés számu jegyei Oláhnál kaphatók.

Kezdete: 9 órakor.

Becserélek rálzetéssel: töltőtollakat, könyveket, hangjegyeket és festményeket HEBEL. könyvkereskedése.

A Sixtus-ügy

Erdődy Tamás gróf megvilágításában

A háborus memoár-irodalom egy újabb vaskos kötettel lett gazdagabb. Szemere Pál kiváló publicista Czech Erich osztrák hírlapíró társaságában, most rendezte sajtó alá az osztrák-magyar monarchia történelmi jelentőségű napjainak drámai feszültségekben gazdag epizódját.

„A Habsburgok utja Vilmos császártól Briandig” — ezt a címet viseli Erdődy Tamás gróf érdekesítő visszaemlékezése azokra a történelmi napokra, amikor az osztrák-magyar monarchia határain még bőmbölköztek az ágyúk, de a végzetes tragédia már előrevetette árnyékát.

Erdődy Tamás gróf a Habsburg-család történetének ezen kritikus korszakában került az osztrák-magyar monarchia ura és parancsolója, IV. Károly király mellé, aki emberséges jóindulattal vállalta a történelmi felelőséget a béke kezdeményező lépéseiért.

A világháború utáni memoárirodalom utolsójében eddig egyetlen mű sem akad, amely az 1917-es sajtóhíradásokban oly titokzatosnak beállított Sixtus-ügyet a valószínűleg megfelelő világításban vitte volna az érdeklődők elé. Erdődy Tamás gróf, a monarchia hatalmat reprezentáló uralkodójának kegyeltje, egy baráti kapocs révén fontos szerepkört töltött be ebben a történelmi pillanatban, ő volt az, aki a császár megbízásából Svájcban megkezdte a béke kezdeményező lépéseit. Erdődy Tamás gróf volt az, aki Sixtus párizsi herceget és két belga magasrangú tisztet csempészett a laxenburgi kastélyba, amelynek történelmi patinájú szobáiban hangzott el az első őszinte béke-szó, itt nyújtott először békejót a Habsburg-ház feje. Későbbben Clemenceau francia miniszterelnök indiszkrétciója révén került nyilvánosságra a Sixtus-ügy, amely a sok hirtetés után, egészen téves és hiányos formában látott napvilágot. A Sixtus-ügy közvetlen következménye az volt, hogy a központi hatalmak szövetségei között ellentétek ütöttek fel fejüket.

Erdődy Tamás gróf értékes történelmi dokumentumokat sorakoztat egymás mellé. Szemere Pál és Czech Erich munkája hézagpótló jelentőségű. A pompás kiállítású kötet kiadója a bécsi „Amalther Verlag”.

Oktober 11: nevezetes dátum. Ekkor lesz a színház megnyitója és a Victoria premierje. A nagynevű Földes—Harmath—Ábrahám-operett bemutatója a legkiválóbb keretét adja a színház ünneplés kapunyitására és a társulat új tagjai bemutatkozásának. A közvetlen, romantikus szüszé (Földes és Harmath munkája) mellé Ábrahám Pál kitűnő muzsikát írt és a darab önmagában rejülő értékeit a Felhő Ervin rendezésében lévő aradi előadás jelentékenyen aláhuzza. Már az utolsó esetvonalakat is meghúzták az operett új díszletein. Lesz egy kínai stílusu felvonás, amelynek díszletei valószínűleg kínai tájakat varázsolnak élénk megvesztegető pompával. Kornély Mária, Ágoston Baba, Vincze Emmy, Dancs Ica, Gömörly Emma, Keleti Árpád, Fratta Géza, Felhő Ervin, Csóka József, Szabados Árpád stb. játsszák a szerepeket a Victorianak, amelyet Kovács Mihály karnagy dirigál.

Oktober 1-én

új előfizetést nyitottunk

az „Aradi Közlöny”-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy sürgősen újítsák meg előfizetésüket, illetve egyenlítsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Letartóztatták

az aradi detektív egyik merénylőjét

Javul Barbulescu állapota

A megkéselt Barbulescu György detektív egyik merénylőjét, mint ismeretes, önvédlemből revolverével megsebesítette. A merénylő Baba Jánost kórházba szállították, de állapota oly kielégítőnek mutatkozott, hogy tegnap a kórházból elbocsájtották, annak ellenére, hogy a rendőrség részéről eljárás van folyamatban ellene. Amidőn a bünyügyi osztályon értesültek Baba János kiengedéséről, nyomban intézkedés történt elfogatására vonatkozólag. Tekintettel arra, hogy Baba János vingái illetőségű, elsősorban a vingai csendőrséget keresték meg letartóztatása ügyében. Vingán tegnap sikerült is letartóztatni a felgyógyult Babát, akit ma beszállítottak az aradi rendőrségre, ahol kihallgatták és átadták az ügyészségnek. Ott bebizonyosodott, hogy a már letartóztatott Carcsov mellett ő is főreszese volt a detektív elleni merényletnek. Barbulescu állapotában egyébként öröndetes javulás állott be.

Erdekes előadások a baptisták világhangszusának második napján

Este jól sikerült műsoros előadás és hangverseny volt

A baptisták aradi világhangszusának a mai napon folytatta ülésezését. A délelőtti folyamán Dorabont Gyula „A biblia értéke” címmel tartott lebilincselő és érdekes előadást. Utána W. O. Lewis párisi delegátus beszélt. Előadásának címe „A sajtó” volt. A délelőtti program V. Vack jugoszláv delegátus előadásával fejeződött be. A jugoszláv delegátus előadásában általában az irodalom kérdésével foglalkozott.

Délután az első előadást Socaci János bucaresti-i delegátus tartotta, aki bőven fejtegette az evangélistikus irodalommal kapcsolatos kérdéseket. Utána pedig Boris Busia besszarábiai orosz delegátus beszélt az ifjúság Krisztushoz való közeledéséről. A délutáni program kiemelkedő pontja dr. Ewert Gill angol kiküldött beszéde volt, aki bőven, részletesen, alapos tudással vázolta a baptisták történetét. Végül is a délutáni ülés imádkozással és zsoltárok éneklésével ért véget.

Este nyolc órakor folytatták a baptisták üléseit. Ma este újból beszélt dr. John MacNeil, a baptisták világszövetségének elnöke, aki általános egyházi kérdések tárgyalására tért ki. Ezenkívül még a bibliából olvastak fel részleteket. A gyűlés keretében műsoros előadás volt, melyen szavallatokkal Fibia Popovici és Valentina Bruda kisasszonyok arattak különös sikert. Az előadás különböző férfiakok közöttük a körösbőkényi és a Tentea János és Máris Pál által vezetett zenekarok vettek részt.

4 zenei mestermű,

világhírű művészek által interpretálva.

1 Philharmonic Symphony Orchestra of New York:

(Toscaninivel)

Prelude Traviata . ES 589

2 Enrico Caruso:

Première Caresse,
Bois Epais . . . DA 1097

Arturo Toscanini

3 Philadelphia Symphony Orchestra:

Hungarian Rhapsody

ES 302

4 Wiener Philharmoniker:

Fiedermaus-Ouverture

AN 377

Az alábbi felvételeknek egyik lemezgyűjteményből sem szabadna hiányozni:

Caruso:
O Sole Mio . . . . . DA 103
A Vucchella . . . . . DA 104
Vestì la giubba
No, Pagliaccio non so . . . . . DB 111
Jeritza:
Altmächtige Jungfrau . . . . . DB 1092
Einsam in träben Tagen . . . . . DB 1092
Dal Monte:
Splendon le sacre face
Spargi d'amore piano . . . . . DB 1015
Fléta:
Ay ay ay
Henchido de amor santo . . . . . DB 525
La Donna e Mobile . . . . . DA 446
E lucevan le stelle . . . . . DA 446
Chajapino:
The Prophet
Song of the Volga Boatmen . . . . . DB 1103
Kreisler:
Humoresque . . . . . DB 201
Caprice Viennois . . . . . DB 201

Casals:
Le Cygne . . . . . DA 776
Moment Musical . . . . . DA 776
Marek Weber és zenekara:
Fantasia aus Rigolotto . . . . . AN 316
Dol Dauber zenekara és ensembleja:
Fortissimo, Kaiman-Pantasia . . . . . AN 482/3

Most jelentek meg:

Philadelphia Symphony Orchestra:
Carmen-Suite . . . . . ES 672
Kreisler:
Slavonic Dance . . . . . DA 1057
Songs my mother taught me . . . . . DA 1057
Lauri Volpi:
Quando nascesti tu . . . . . DB 1438
A te, cara amor . . . . . DB 1438

[Az összes fentebb felsorolt lemezek minden jó szaküzletben kaphatók.]

Legnevesebb művészek

Legtökéletesebb felvételek

„HIS MASTER'S VOICE”
Gramofónok

Borzalmas halálugrás a száguldó repülőgépről

Egy hamburgi soffőr öngyilkossága — A pilóta is észrevette a tragédiát, de folytatnia kellett utját

Hannoverből jelentik: Amikor a Hamburg —Hannover közötti utasszállító repülőgép, ma megérkezett Hannoverbe, a repülőgép egyik utasa: Raedl jelentést tett a rendőrségnek, hogy a gép egyik Keppler Pál nevű utasa, aki mellette ült, kiugrott a gépből. Elmondotta, hogy pontosan 12 óra 10 perckor, amikor a táj szépségeinek szemlélésével volt elfoglalva,

hirtelen léghuzamot érzett. Megfordult és ekkor megdöbbenve látta, hogy utitársa a felszakított ajtó szélén áll, majd pedig hirtelen elhátározással előre veti magát és eltűnik a mélyben. A rendőrség bevezette a nyomozást, a csendőrség pedig Hamburgtól délre keresi az öngyilkos holttestét.

Későbbi jelentések szerint a csendőrség kutató munkájának eredménye volt, amennyiben Sotton közelében megtalálták Keppler Pál összezuromt holttestét. Irataiból megállapítást nyert, hogy 34 esztendő s foglalkozására nézve soffőr, legutóbb pedig Hamburgban lakott. Az öngyilkosságát egyébként a pilóta is észrevette, mert a gépe megbillent a tehercsökkenés következtében, azonban nem szakíthatta meg emiatt utját.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órakor.

CENTRAL: SZOMBATOK SZOMBATJA. (A jazz énekes.) Korunk egyik legnagyobb hangosfilmje, melyben Al. Jolson énekel, beszél, sir és nevet úgy mint senki más. Az előadások megkezdésekor az ajtók bezáratnak.

SELECT: Premier. KI A LEGÉNY A CSÁRDÁBAN. Elsőrangú vígjáték. Főszerepekben: Josephine Dunn, Karl Dane és George K. Arthur.

ELITE: Új műsor. AZ UTOLSÓ TÁNC. Dráma az amerikai polgárháború idejéből. Főszerepekben: Dorothy Sebastian és Tim Mc Coy.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Ma utoljára. HÁZASÉLET VÁLSÁGA. Dráma. Főszerepekben: Evelyn Holt, Henry Stuart és Igo Sym.

ISMÉT ITT AZ ALKALOM!

Mindenki, aki váratlanul gazdag szeretne lenni, rendeljen még ma

MAGYAR OSZTÁLYSORSJEGYEI

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény. — Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000 pengő = cca 15.000.000 Lej.

JUTALOM ÉS
NYEREMÉNYEK:

300.000 pengő = cca 9.000.000 Lej
200.000 pengő = cca 6.000.000 Lej
100.000 pengő = cca 3.000.000 Lej
50.000 pengő = cca 1.500.000 Lej
40.000 pengő = cca 1.200.000 Lej

stb. stb. összesen több közel 8 millió pengő = cca 240 millió lej készpénz.
A huzások október 17-én kezdődnek.

A sorsjegyek hivatalos
ára osztályonként:

Egész: 24 pengő

Fél: 12 pengő

Negyed: 6 pengő

Az összes rendeléseket pontosan és figyelmesen elintézi:

Lányi és Társa

bank és váltóüzlet, a magyar osztálysorsjáték főárusítója
Budapest, IV., Apponyi-tér 3. (Klotild-palota).
hol februárban is 100.000 pengő = 3.000.000 Lejt fizettek ki 4 üzletfelnek,
múlt hónapban pedig 40.000 pengőt és 15.000 pengőt nyertek.
Figyelem! Legelőszérűbb, ha mindenki levélben rendel és a pénzt
nemzetközi postautalványon, vagy bank útján küldi be.
Minden huzás után hivatalos nyereményjegyzéket ekvivalen küldünk.

H I R E K

— **Időprognózis.** Talajmenti fagy. reggeli köd, nappali felmelegedés várható.

— **Meghalt a lugosi prefektus.** Ma értesítés érkezett az aradi prefekturára a temesvári kormányzóságtól, amely közölte, hogy Severin megye prefektusa, Mocioni Zeno 38 éves korában tüdőgyulladásban ma meghalt. Marsieu Justin dr. prefektus a hír vétele után rendeletet adott ki, hogy a megyeházára tűzzék ki a gyászlobogót. Egyszermind intézkedett aziránt, hogy úgy a megye, mint a város koszorút küldjön az elhunyt prefektus ravatalára. A temetésen Aradmegye képviselőiben Marsieu Justin dr. prefektus, Nichin János dr. megyei vezérbíró és Furdai József dr. megyei permanens-bizottsági tag vesznek részt s e célból holnap délelőtt utaznak Lugosra.

— **Bogdan belügyi vezérfelügyelő Aradon.** Ma Aradra érkezett Bogdan belügyi vezérfelügyelő, aki az aradi rendőrségen felülvizsgáló látogatást tett. A magasrangú miniszteri tisztviselőt dr. Moga Romulus rendőrkapitány fogadta, aki a látogatásra való tekintettel megszaktotta szabadságát is. A rendőrkapitány tárta elő az aktákat, amelyekbe Bogdan vezérfelügyelő betekintést kívánt nyerni.

— **Halálbüntetés — gazdasági bűncselekményekért.** Bécsből jelentik: A Heimwehr felsőausztriai szervezete gyűlést tartott, melyen határozati javaslatot fogadtak el, hogy vezessék be a halálbüntetést, még a súlyosabb természetű gazdasági bűncselekményekért is.

— **Eltemették Lipót bajor herceget.** Münchenből jelentik: Augusztia főhercegasszony apjának és Ferenc József vejének, Lipót bajor királyi hercegnek temetése ma ment végbe, óriási katonai díszpompával. Megjelentek Hindenburg tábornagy, József és József, Ferenc királyi hercegek.

— **Jogerős a temesvári permanens-bizottság összeállítása.** Bucurestiből jelentik: A központi revíziós bizottság ma foglalkozott a temesvári állandó bizottság összeállításával elleni felebezés ügyével és azt teljes egészében elutasította, aminek folytán a temesvári városi permanens-bizottság összeállítása jogerős.

— **A magyar parlament képviselőinek áldozatkészsége.** Budapestről jelentik: Rassay Károly levelet intézett a képviselőház elnökéhez és indítványt tett, hogy a képviselők novemberi és februári illetményeik 25 százalékaról mondjanak le a nyomorenyhítő akció javára. Az indítvány elfogadása esetén fejenként 1100 pengő, tehát mintegy 250.000 pengő jutna a nyomorenyhítő akcióra.

— **A szovjet berlini nagykövete.** Moszkvából jelentik: A szovjetkormány Gilecsuk Leót berlini követévé nevezte ki, miután Ollcsuknak a német kormány működési engedély adott.

— **Volt rendőrfelügyelő merénylete az angol miniszterelnöki palota ellen.** Londonból jelentik: A dominiumok miniszterei ma délelőtt elhagyták a Downing-streetet, amikor egy volt rendőrfelügyelő egy papírba csomagolt vaskarabot dobott a miniszterelnöki palota felé. Letartóztatása után elmondotta, hogy be akarta verni a palota ablakait, hogy így vonja magára a közvélemény figyelmét, mert rendelkezési állományba helyezésének kérdését hiába sürgette. Maga Macdonald személyesen ígérte meg közbenjárását, de ígérését nem váltotta be. Mivel nem volt hajlandó megígérni, hogy tettét nem ismétli meg, őrizetbe helyezték.

— **Kitörőben a Vezuv.** Nápolyból jelentik: A Vezuv ismét kitörőben van, háborgása mára erősbödött. A lávafolyam szétágazott és hat méter szélességben percenként négy méteres sebességgel halad. A lakosság nyugtalan. A kráterből felemelkedő füstoszlop pompás színtéket nyújt. Veszély azonban egyelőre nincs, mivel a lassan ömlő láva azt a területet tölti be, amelyik a kráteren belül van. A hegy egyik alacsonyán fekvő kráternyílásán ömlik ugyan ki a láva, amelynek tránya egy község felé mutat, de azt semmilyen körülmények között sem fogja elérni.

— **Vakmerő betörés.** Tegnap éjszaka vakmerő betörés történt a Boros Beni-téren. Bedő László kereskedő kirakatát ismeretlen tettesek betörték és 4000 lej értékű árut loptak el onnan. A kereskedő megtette a feljelentést a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

Háborura készül a szovjet

Stockholmból jelentik: A Dageblatt felhívja a figyelmet a most folyó orosz hadgyakorlatra, amelyen az háborus szolgálati szabályzatok, a tüzérség, a tank, a légi haderő és a gyalogság együttműködését próbálják ki. A nagyvezérkar utasítására, a hadgyakorlat számol a jövőendő háboru minden lehetőségével, az orosz repülőraj igen erős és a gépek javarésze modern Junkers-gép. Részt vesznek a hadgyakorlatokon a nemrég megalakult kémiai védelmi intézet szakértői is.

— **Ghandi 61-ik születésnapját ünnepli.** Bombayból jelentik: Ghandi 61-ik születésnapja alkalmával nagy ünnepeket rendeznek Bombayban. Az asszonyok a kongresszus vidéki bizottságainak elnökeivel az élükön felvonulást rendeznek. A pársik ez alkalommal tüntető gyűlést is tartanak.

— **A Graf Zeppelin bojkottálja Csehszlovákiát.** Prágából jelentik: Hajda északesehországi város arra kérte a Zeppelin igazgatóságát, hogy legközelebbi útján a Zeppelin a város fölött kössön ki. A Zeppelin igazgatósága közölte, hogy a léghajó Csehország fölött nem repül többé, mert állandó tüntetésekben részesül.

— **Megőrült a budapesti építési panama egyik vádlottja.** Budapestről jelentik: A belügyminisztériumi építkezési panama első letartóztatottján, Balázs László csendőrszázadoson üldözési mánia tört ki, úgyhogy a helyőrségi kórházba kellett szállítani, ahol orvosszakértők vizsgálják meg.

— **Téli idő Budapestben.** Budapestről jelentik: Ma reggel váratlanul télies időjárás állott be. Délben a hőmérséklet 19 fok volt, este azonban 6 fokra szállt a hőmérő. Éjjel talajmenti fagy volt. Az éjjeli hőmérséklet +2 fok volt.

Németország bojkottálta Csehszlovákiát

Levették Berlinben a műsorról a cseh szerzők darabjait — Megbüntették a prágai németellenes tüntetések résztvevőit — Tizenhat napig tartottak fogva egy asszonyt, mert németül beszélt

Prágából jelentik: A múlt heti németellenes tüntetések résztvevői felett ma ítélték meg és a tüntetőket három, illetve két heti börtönre és 500 csehkrona pénzbüntetésre ítélték.

Prágából jelentik: A Prager Tageblatt most emlékezik meg egy két hét előtt lejátszódott németellenes incidensről. Egy Ulrichné nevű német asszony a Páris-kávélházban német nyelven beszélt, amiért két cseh asszony inzultálta és a legdurvább szavakkal illette. Amikor Ulrichné az uccára ment, a cseh asszonyok utána mentek és egy rendőrnök adták át, azzal a váddal, hogy *gyalázta a cseh köztársaságot*. A rendőr bekísérte a német nőt, aki két napig volt a rendőrségen, majd 14 napig vizsgálati fogságban tartották és ez idő alatt a legszigorúbb módon elzárták a külvilágtól. Az esetről

— **Megismétlik a Mária-kongregáció előadásait.** Tekintettel arra, hogy a Mária-kongregáció huszesztendősi jubileuma alkalmából előadott „Rozamunda grál királynő” című vallásos színdarabot nagyon sokan nem nézhették meg, a darabot szombaton délután 5 órai kezdettel a Minorita Kulturházban megismétlik.

— **Súlyos vasúti katasztrófa Páris mellett.** Párisból jelentik: Ma délután fél kettőkor Páris legnagyobb állomásának, a Gara de St. Lazarenek közelében, a Cardinée-hídon két vonat egymásba szaladt. A vasúti katasztrófanak az eddigiek szerint hat halottja és harminc sebesülte van.

— **Az Iparos Otthon üzletházának felavatása.** Az aradi Iparosok Hitelszövetkezete az Iparos Otthon udvarán lévő régi, szerény bankhelyiséget modern, impozáns üzletházzá alakította át és az épületet e hó 12-én, vasárnap avatja fel Arad iparosságának nagyvárnyu ünnepély keretében. Az iparosok bankjának örvendetes fejlődése az aradi iparosmozgalomnak olyan diadala, amelyet emlékeztetéssé akar tenni a vezetőség. Az Iparos Otthon nagytermében fog lezajlani az ünnepség és a Hitelszövetkezete ez alkalommal fogja bejelenteni, hogy a kihelyezési kamatlábat 18 százalékról 16 százalékra csökkentette le.

Rendeljen még ma

magyar osztálysorsjegyet.

84.000 sorsjegy

42.000 nyeresemény

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

500.000 pengő = cca 15 millió Lej.

300.000 pengő; 200.000 pengő; 100.000 pengő

stb. stb. összesen közel **8 millió pengő = cca 240 millió Lej.**

A húzások már október 17-én kezdődnek.

Hivatalos árak osztályonként.

Egész:
24 pengő

Fél:
12 pengő

Negyed:
6 pengő

Az I. osztály ára később is fizethető.

DELEJ LÁSZLÓ

bank- és váltóüzlet

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 34.

tudomást szerzett az emberi jogok ligájának egyik funkcionáriusa és 14 napos fogság után szabadon bocsátották az uriaszonyt, akinek két gyermeke ez idő alatt gondozatlanul maradt.

Berlinből jelentik: Német nyelvterületen hallgatólagosan kimondták a bojkottot Csehszlovákia ellen. Berlinben Janacek cseh zeneszerző darabját a prágai események következtében levették műsorról, ugyancsak bojkottálták Weinberger cseh zeneszerző darabját is, a kinek operája a müncheni operaházban bemutatás előtt állott. Egy igen tekintélyes német iparvállalat levélben értesítette prágai üzletfelét, hogy tekintettel a legutóbb felbérlet uccai gyerkőcök éretlenségére, minden további üzleti összeköttetést megszakít Prágával.

Tanító urak! Szentpétery-féle új kiadású tankönyvek SANDOR FERENC könyvüzletében.

— **Elhamvasztották lord Birkenhead holttestét.** Londonból jelentik: Lord Birkenhead holttestét ma elhamvasztották és a hamvakat a lord birtokára szállították, ahol eltemetik.

— **Ma, szombaton este 9 órai kezdettel az aradi Gutenberg Dalkör nagy hangversenyt rendez a Gutenberg Otthonban (Akác-ucca). A hangversenyt reggelig tartó tánc követi.**

— **Felállították a világ legnagyobb rádióleadóját.** Varsóból jelentik: Az angol Marconi-társaság elkészítette a világ legnagyobb rádióleadó állomását, amelyet a lengyelországi Razinban állítanak fel. Az állomás energiája 160 kilowatt és főrendeltetése az lesz, hogy a szovjetpropagandát ellensúlyozza.

— **Pokolgép a postaszákhban.** Londonból jelentik: A rendező-postahivatalban nagy riadalmat keltett ma, hogy a postaautóba bedobott egyik postaszák felrobbant és darabokra tépte az autót. Az eddigi megállapítások szerint a postaszákok Belfastba kellett volna közvetíteni és abban, eddig még ki nem derített módon, egy óraműre járó pokolgép volt.

— **Rendőrségi razzia Aradon.** Tegnap éjszaka és ma délelőtt az aradi államrendőrség bünyügyi osztálya Iancu Trajan rendőrigazgató vezetésével razzia-tartott Aradváros területén. Az éjszaka különösen a vasút környékét kutatták át, ma délelőtt pedig a hetipiac alkalmával az állatvásárt. Összesen 28 előállítás történt. Közülük több katonaszőkevény, hamiskártyás, kisebb zsebmetsző, nagyobb „falat” nem akadt horogra.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a fogyasztóközönséget, hogy vezetékviták miatt folyó évi október 5-én reggel 8 órától délelőtt 11 óráig az áramszolgáltatás szünetelni fog: Mosóczy-telepen, Str. Moconi, Str. Ghiba Birta, Str. Marasesti és környékén. Továbbá reggel 8 órától délután 2 óráig: Perneava, Calea Aurel Vlaicu, Sága és Gál.

— **Ismét itt az alkalom!** Mindenki, aki a váratlan meggazdagodás lehetőségét nem akarja elmulasztani, rendeljen még ma magyar osztálysorsjegyet Lányi és Társa bankházánál, Budapest, IV., Apponyi-tér 3. A nyerőesélyek páratlanok, diszkreció biztosítva. A magyar pénzügyminiszterium felügyelete és ellenőrzése mellett a húzások október 17-én kezdődnek. Bővebbet a mai hirdetésben.

— **Móricz Zsigmond:** „Forr a bor” című új regényének közlését kezdi meg a Nyugat október 1-i száma. A regény, amely az érettségiző diákok életét írja, a „Légy jó mindhalálig” folytatása és befejezése. Az új Nyugat-számból kiemeljük Pap Károly „Osvát és Mikes c. cikkét. Komor András és Móricz Virág novelláit. Erdélyi József, Bárd Oszkár és Illy és Gyula verseit. Egyes szám ára 60 lej. Negyedévi előfizetés 300 lej. Főbizománys: Pallas könyv- és kápterjesztő vállalat, Cluj, Str. I. Ratiu 4.

— **A Korunk októberi száma.** A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk változatos és gazdag októberi számából a következő terjedelmesebb tanulmányokat emeljük ki: Dr. Kahána Ernő: A modern lélektan és a szocializmus. Szalantai Rezső: A mai Budapest. Silbermann Jenő: A logika és a matematika viszonya. Az irodalmi részben Fekete Tivadar, Szacsavay Gusztáv, Zalai Mária és mások írásait veszi az olvasó. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, félévre 460, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot ingyen küld a Korunk kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 16.

Vaugoin kancellár nyilatkozik a Heimwehrről

„Amíg hadügyminiszter vagyok, alkotmányellenes dolog nem történhetik” — A Heimwehr önálló jelölteket állít

Bécsből jelentik: A Heimwehr a küszöbön álló választások alkalmával Ausztriában önálló jelöléseket akar megejteni.

Bécsből jelentik: Vaugoin miniszterelnök a Heimwehr szerepével kapcsolatos hírekre vonatkozólag ezeket mondotta:

— Amíg én a szövetség hadügyminiszteri székében ülök, nem fognak alkotmányellenes dolgok történni. Az új választások kiírásával megmutatom, hogy a demokrácia útjain haladok, bizonyos vagyok abban, hogy a választás eredménye a hazafias politikának fog kedvezni.

Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung mai számát, egyik cikke miatt elkozták. A cikk ismerteti, hogy a hollandi pénzpiac milyen hangulatban fogadta Vaugoin kormányát.

Az Aradi Szövetség október 6-ikán gyászünnepélyt rendez Budapesten

Budapestről jelentik: A Bánati Daloskör és az Aradi Szövetség október 6-ikán, hétfőn gyászünnepet rendez. Délelőtt 11 órakor a ferenciek templomában gyászistentisztelet lesz az aradi vértanúk lelkiüdvéért. Délután 5 órakor a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében gyászünnep lesz, amelyen az ünnepi beszédet József Miklós dr. unitárius püspök tartja. Beszélni fog még Eckhardt Tibor, szavalni Gál Gyula, a Nemzeti Színház örökös tagja. Ezután ünnepség lesz az Ország-ház-téri országzászló előtt, ahol Szekeres László, a Faluszövetség főtájkára mond beszéde. A Bánati Daloskör itt gyászdalokat fog előadni.

Miron Cristea patriárka támadása az aradi evangélikus püspökség ellen

A patriárka levele a kultuszminisztériumhoz — Három éve áll fenn az aradi evangélikus püspökség — Miron Cristea a görög katolikusokat is támadja

A fővárosi sajtóban élénken kommentálják Miron Cristea görög keleti román patriárkának azt a levelét, melyet a napokban intézett a kultuszminiszterhez és amelyben felhívja a miniszter figyelmét arra, hogy a kultusz-törvény értelmében az állam az egyes vallásfelekezeteket csupán számarányuknak megfelelő anyagi támogatásban tartozik részesíteni. A patriárka levelében a Nagybányán létesítendő új görög katolikus püspökség felállítását is ellenzi, mivel szerinte a görög katolikus egyháznak hívei számarányához mérten már megfelelő számú püspöksége van. Figyelemreméltó — és különösen aradi vonatkozásában érdekes — Miron Cristea patriárka le-

velének az a része, melyben szemére veti a kormánynak, hogy nem tartja be a kultusz-törvény intézkedéseit és újabb, meg újabb püspökségeket létesítve, csak nemrégén járult hozzá a nagyváradi magyar református és az aradi magyar evangélikus püspökség felállításához, amelyeket az államnak támogatni is kell, már pedig az államnak nincs erre pénze.

Illetékes evangélikus vezető körökből nyert értesüléseink szerint, a patriárka átiratának az aradi magyar evangélikus püspökségre vonatkozólag nincs különösebb jelentősége, mivel a püspökség már több mint három éve fennáll és ennél fogva most már nem lehet befolyással reá a patriárka levele.

Heves tüntetés Párisban Briand ellen

„Gyáva Briand, ujra nyakunkra hozod a háborút” — A frontharcosok és royalisták tüntettek a francia külügyminiszter ellen — Cáfolják Briand lemondásának híreit

Prágából jelentik: A Genfből hazatérő Briand ellen nagyobb tüntetést szerveztek a pályaudvaron, úgy hogy a külügyminiszter megérkezésekor karhatalom szállotta meg az állomás épületét. A kordont azonban egy flatalember áttörte és Briand elé ugorva a következőket kiáltotta feléje:

— Gyáva Briand, ujra nyakunkra hozod a háborút és azt akarod, hogy gyermekeinket német bombák gyilkolják le?

A rendőrök nagynehezen eltávolították az izgatott fiatalembert, akiről kiderült, hogy volt frontharcos és a becsületrend lovagja. Az ut-

vonalon többször megismétlődtek a tüntetések Briand ellen, úgy hogy 50 tüntetőt le kellett tartóztatni. Tardicu a késő esti órákban erélyesen cáfolja a hírt, hogy Briand le akarna mondani.

Az esti órákban kiegészítésként jelentik, hogy az állomásnál egy Bourru nevű hadirokkant építész-mérnök tüntetett a francia külügyminiszter ellen. A pályaudvar elhagyásakor a király rikkancsal vonultak fel tüntető menetben, és többeket közülük letartóztatott.

Népszövetségi tagság — részletfizetésre

Nem fizetik pontosan tagsági díjaikat az egyes államok — A tanács érdekes határozata — Megemlékezés Stresemannról

Genfből jelentik: A Népszövetség egyes tagállamai nem fizetik pontosan a Népszövetség fenntartási költségeinek hozzájárulási összegét és különösen Kina van nagy hátralékban. A főtájkárságot erre vonatkozólag ma a népszövetségi közgyűlés felhatalmazta, hogy 20 részletben fizetendő törlesztéssel próbáljon egyezkedő tárgyalásokat folytatni Kínával.

Genfből jelentik: Stresemann Gusztáv néhai német külügyminiszter halálának egyéves fordulója alkalmából, ma a népszövetségi közgyűlés a nagy államférfiu emlékének adózott. Az idei ülészak elnöke Titulescu kegyeletes szavakkal méltatta azt a tevékenységet, amelyet Stresemann a Népszövetség és a nemze-

tek együttműködése érdekében kifejtett. Fel-szólitatta a jelenvoltakat, hogy kegyeletes megemlékezésük jeléül néhány perces néma felállással adózzanak Stresemann szellemének. Bernsdorff német delegátus megilletődve mondott köszönetet a népszövetségi közgyűlés kegyeletéért és nyomatékkal hansulvozta, hogy a német delegáció továbbra is Stresemann szellemében kíván dolgozni, a nemzetközi harmónia előmozdítása ügyéért.

Bécsből jelentik: A népszövetségi tanács ma délután tartotta hatvanegyedik befejező ülését. Holnap délelőtt tartja a tanács megutolsó ülését.

Tárcát cserélnek a kormány egyes tagjai

Bucurestiből jelentik: Maniu miniszterelnök és Vaida belügyminiszter közeli szabadságával kapcsolatosan nagy érdeklődéssel várják a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságának ülését, amelyen a miniszterelnök tájékoztatni fogja pártját és a kormány tagjait a belpolitikai helyzetről. A bucaresti-i lapok szerint a kormány átalakításáról elterjedt hírek csak annyiból felelnek meg a valóságnak, hogy az egyes miniszterek tárcát cserélnek, a kormány-

lak azonban új tagjai nem lesznek.

Bucurestiből jelentik: A liberálistárpárt manifesztuma ma délelőtt látott napvilágot. A manifesztum az ismeretes szöveggel jelent meg. A Banu által javasolt és kétséget nem tűrő lojalitási nyilatkozat is szerepel a manifesztumban, amely azzal végződik, hogy a liberálistárpárt elég erős lesz ahhoz, hogy programját megvalósítsa és a vezetésért vállalja a történelmi felelősséget.

Szabadlábra helyezték Arzenovici Gyulát

Kolozsvárról jelentik: A hosszú idő óta húzódó Timisiana pénzügyi ügyében tegnap feltűnést keltő fordulat állt be. Csütörtökön délelőtt 11 órakor Jépure vizsgálóbíró a Timisiana ügyében letartóztatott Oprea János és Arzenovici Gyula szabadlábrahelyezését javasolta. Filipescu főügyésznek 100—100 ezer lej kaució ellenében. A főügyész a vizsgálat adatainak áttanulmányozása után a vizsgálóbíró indítványát elfogadta és helybenhagyta.

A kaució deponálása után a főügyész utasítást adott a joghírnöknek Arzenovici

ci Gyula azonnali szabadlábrahelyezésére. Arzenovici felesége és fia karján azonnal elhagyta a kolozsvári ügyészség fogházát.

Oprea János ellen két eljárás van folyamatban. Oprea második ügye az emlékeztető törvényszéki jelenetből származott, ahol Oprea elkeseredésében önmaga ellen fordította a fegyvert, majd megmérgezte magát. Oprea János most ennek az eljárásnak a befejezését várja szanatóriumi szobájában, de kétségtelen, hogy szabadlábrahelyezése ebből a másik ügyből kifolyólag is csak napok kérdése.

A szinügyi bizottság letárgyalta a színházi szerződést

Előzetes feltételek a színház működésére

— A diszleteket és ruhatárat Szendrey nem viheti el Aradról — A szerződés egyes pontjai — Vasárnaponként három előadást tarthat a színház —

Ma délután fejezte be Aradváros szinügyi bizottsága a Szendrey Mihály szinigazgatóval kötendő szerződés tárgyalását. A mai ülést megelőzőleg a város permanens-bizottsága alapította meg, mely feltételek mellett folytathatja a színház működését, addig is, míg a szerződés aláírásra kerül.

A feltételek szerint a színházi pénztárost, a jegyszedőket, valamint a ruhatár személyzetét a város veszi fel és a szinigazgató fizeti. A város tulajdonát képező diszleteket és ruhatárat a szinigazgató nem viheti el Aradról. Az elárúsításra kerülő jegyeket a város adja ki és a pénztár a város delegátusának számol el. Mindenféle vendéjátékot — akár társulatról, akár egyes szereplőkről van szó — csak a város engedélyével lehet eszközölni. Ha a szinigazgató társulatával el akar utazni Aradról, úgy köteles azt 10 nappal előbb bejelenteni. Köteles ezenkívül kimutatást készíteni arról, mikor és mely városban akar játszani. Egyszerre két városban a társulat nem játszhat. A darabok után járó szerzői jogdíjakat és a színház művészi személyzetét az itt játszás arányában fizetik az aradi bevételből. Tehát ha a társulat Temesváron játszik, a jogdíjak és gázsik arányos részét a szinigazgató a temesvári bevételből köteles fedezni. Szendrey Mihály szinigazgató köteles öt napon belül bemutatni a színészekkel eddig kötött szerződéseket, hogy a város vezetősége revízió alá vehesse azokat. Ezenkívül három nap alatt be kell mutatnia az eddigi hérlők névsorát. A szinigazgató a város jóváhagyása nélkül öt-ezer lejen felül semmiféle új befektetést nem eszközölhet.

Az előzetes feltételeket *Lutai* Cornel dr. polgármester ismertette a szinügyi bizottság ma délutáni ülésén. *Vulpe* József felszólalásában rámutatott arra, hogy a várost semmiféle kár nem éri, ha a társulat egyik része — például az operett-társulat — Aradon játszik és a próza-ensemblé ugyanakkor Temesváron tart előadásokat. *Lutai* dr. válaszul kijelentette, hogy a miniszterium írja ezt elő a concesszióban. Szendrey Mihály szinigazgató elmondotta, hogy már engedélyt kért a miniszteriumtól arra, hogy társulatát ketté osztva játszassa. A szinügyi bizottság hozzájárult az előzetes feltételekhez, azzal, hogy amennyiben a miniszterium engedélyt ad a szinigazgatónak két városban való játszásra, úgy a város nem emel ellene kifogást. Szendrey Mihály ezután annak leszögezésére kérte a polgármestert, hogy az ő kívánsága volt, miszerint a város vegye a kezébe a színház anyagi ügyeinek vezetését, nehogy megismétlődhessen az, ami tavaly történt. *Lutai* dr. ezt készséggel el is ismerte.

Ezután sor került a szerződés egyes pontjainak letárgyalására. Azon résznél, ahol a román propagandatársulatok részére átengedhető nyolc napról volt szó, *Lutai* dr. felkérte Szendrey Mihályt, terjesszen memorandumot a minisztérium elé, hogy a hónap meghatározott szakaszában, nyolc egymás után következő napra adjon engedélyt a román társulatok aradi vendéjátékához. A polgármester kijelentette, hogy a város is interveniálni fog, hogy a propaganda-társulatok ne össze-vissza, váratlanul érkezzenek Aradra, hanem előre meghatározott időben. *Puffici* Pompil dr. arra kérte a szinügyi bizottságot, mondja ki, hogy a propaganda-társulatok előadásai alkalmával a fűtést és világítást a város fedezi. A polgármester megígérte, hogy annak idején figyelembe veszi ezt a javaslatot.

A szerződés egy másik pontja szerint a szinigazgató köteles még havonta két estére átengedni a színházat a város által meghatározandó jótékony célra. Szendrey kérte a bizottságot, engedje el ezen kötelezettségét, mire *Popa* Constantin kulturatanácsos megie-

gyezte, hogy a város a múltban sem alkalmazta ezt a pontot, azonban feltétlenül szükség van arra, miszerint a város két estére szükség esetén rendelkezhesen a színházzal. A bizottság elfogadta ezt az érvelést. A többi pont szerint az igazgató szezononként köteles két román szerző darabját is előadni. A színház műsorát a szinigazgató havonta köteles bemutatni a város vezetőségének, az előadásokat télen 8 órakor, nyáron 9 órakor kell kezdeni. Egy-egy előadás két órát tart, míg a szünetek maximuma 10 percesek lehetnek. Vasárnap két előadás tartható. Itt Szendrey Mihály engedélyt kért arra, hogy három előadást tarthasson, amilhez a bizottság hozzá is járult. A zenekar az erre vonatkozó miniszteri rendelet értelmében 12 tagu, a kar pedig 8 férfiből és 8 nőből fog állani. A szerződés aláírása után 30 napon belül köteles a szinigazgató társulatának teljes névsorát bemutatni és a szinügyi bizottság három szerep eljátszása után megállapíthatja, hogy egyes tagok nem felelnek meg a művészi követelményeknek és ebben az

Harkness amerikai acélbáró króziusi nemzeti ajándéka az angol népnek

A világháborúban elcsapásokért két millió font sterling alapítvánnyal kárpótolja őseinek egykori hazáját

LONDON, okt. 3. A maga nemében páratlanul álló nemzeti ajándékot kapott Anglia. Ez az ajándék nemcsak összegében mul fölül minden eddigi hasonló ajándékozást, hanem az ajándékozó gesztus emelkedett szempontjainak tekintetében is egveülállónak mondható.

Edward S. Harkness amerikai acélbáró kétmillió font sterlinget juttatott az angol nemzetnek hálája és elismerése jeléül. A hálával az angol nép elszakadt, de szívében hű maradt fia fejezi ki együttérzését a brit birodalom népével, az elismerés pedig annak az Angliának szól, amely férfias méltósággal és türelemmel viselte el a háború minden csapását és amely pénzügyileg a legtöbbet vesztett a világháborúban és az azt követő időszakban.

Az adomány adminisztrálását az ajándékozó egy öttagu bizottságra bízta, élén Baldwin, a volt konzervatívpartii miniszterelnök áll. Az adomány hivatalos címe: „Zarándokala-

„Csoda-bár” nyílik meg Aradon

Az ujonnan átalakított Fehér Kereszt nagyvárosi szórakozóhelyet nyújt Aradnak

Világvárosi hangulat lesz urrá az emberen, amikor az ujonnan átalakított, renovált, pazarul kivilágított Fehér Kereszt helyiségébe lép. Jobboldalt Gidalli hegedűművész vezetése alatt már játszik a jazz-band és Nadas, a Bachmann-jazz volt szakszofonistájának hangszeren érzelmes tango hangjai szállnak az asztalok, vacsorázók és táncolók köré. A mennyezetről színes fűveggető csucsosodik ki és hatalmas villanykörte szórja a szórakozókra a fényt, oldalról pedig a tükörbe beépített lámpák világítanak. A közepen lévő tágas parketten immár táncol az úri közönség. Artisták szombattól kezdve ezen a parketten nem táncolhatnak. A hangulat valahogy meghitt és szigorúan családi. A műsor egyes számairól hiába is írja az ember, azokat látni kell. Azonban különös megemlézésre méltó a Nilson Sisters tánc-duett, a kitűnő Morello-duó, bravúrosan kivitt akrobatikus táncaival. Bihar Böske szóló-táncos és a kitűnő technikájú Grandios Sisters.

Ami azonban a meglepetés és amiről Arad úri közönsége napok óta beszél, az a szombaton este megnyíló „Csoda-bár”. A helyiség teljesen egy elsőrendű amerikai bár benyomását kelti. A legkülönbözőbb fényeffektusok, a falban elrejtett világító-források, exotikus virágok teszik felejthetlenné az itt szórakozónak a „Csoda-bár”-t. A legkitűnőbb italok

Egy dátumot jegyezzen meg magának!

E hó 6. és 7-ét, mert ezen a napon ingyen adnak a következő évek kóstolót a bősismert

gyógytejből:

Birkenheuer Miklós, v. Deak Ferenc-uca,
Erdős Pál, v. Szabadság-tér,
Hoffmann Ottó, v. Szabadság-tér,
Márkus M., v. Szabadság-tér.

Őn megfog győződni arról, hogy milyennek kell lennie a valódi Sava-nak, ha azt jól és lelkiismeretesen kezelik!

Mindenkit szívesen várunk s felvilágosító füzeteket osztogatunk!

esetben a szinigazgató köteles a kifogásolt tagot 15 napon belül kicserélni. A szerződés többi pontjai, a hér kivételével, teljesen a tavalyi mintájára készültek s azokat a szinügyi bizottság rövid vita után sorban elfogadta.

A színházi szerződést legközelebb a permanens-bizottság, majd a városi tanács veszi tárgyalás alá és csak akkor kerül sor annak aláírására.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint Harkness az öttagu igazgatóbizottságra bízta annak megállapítását, milyen angol intézmények mekkora összeg erejéig részesüljenek az alapítvány támogatásában. Az ajándékozó okirat kiemeli, hogy az angol birodalom a háború folyamán a közös ügy érdekében feláldozta és kimerítette pénzkészletét s a békekötés után férfiasan viselte el sorsának nehéz keresztjét.

Nem panaszkolta föl a polgárainak életét megkeserítő nagy pénzügyi terheket és ezen magatartásával méltán kiérdemelte a nemzeti ajándékot. Az ajándékozó végül ama reménynek ad kifejezést, hogy az angol nép javára létesített alapítvány nemcsak az akut pénzügyi nehézségek csökkentésére alkalmas, hanem ezen túlmenően, a jövőben az egész nép boldogulásának célját is szolgálja.

kerülnek kiszolgálásra és amellet aperitifek is kaphatók. Mikor az ember elhagyja a helyiséget, azzal a benyomással távozik, hogy Arad tényleg egy hiánypótló, olcsó és kitűnő, szolid családi szórakozóhellyel gyarapodott.

SPORT KÖZLÖNY

Elintézését nyernek a román—magyar sportdifferenciák

Esetleg Aradon lesznek a béketárgyalások.

Az MLSz vezetői nem mennek Bucurestibe. Budapestről jelentik: A Gazeța Sporturilor vezércikkben hívja fel a román futballszövetség nevében az MLSz vezetőit, hogy jöjjenek Bucurestibe a magyar-román sportdifferenciák elintézésére. Budapestben illetékes helyen kijelentették, hogy a magyar futballsport vezetői nem hajlandók Bucurestibe lemenni, minthogy hasonló esetben a román szövetség sem tanúsított konciliáns magatartást. Arról esetleg szó lehet, hogy ezeket a tárgyalásokat valamilyen határmenti városban, Szegeden, Nagyváradon, Aradon, vagy Temesváron folytassák le.

O Százótezerre emelik a losangelesi stadion ülőhelyeinek számát. Los Angelesből jelentik: A tizedik világolimpiai játék alkalmából a losangelesi stadiont átalakították és pedig a stadion befogadóképességét, amely eddig 75 ezer ülőhelyből állt, 105 ezerre emelik fel.

AZ IPAROS OTTHONBAN

1980. évi okt. 5-én, vasárnap este
9 órakor színpadra kerül: GUTHI-
RAKOSI 8 felvonásos vígjátéka a

TARTALÉKOS FÉRJ.

Belépő-díj nincs.
Műsor után tánc.

A dolgozó nő ősziruhatára

Az utolsó évtizedben a divat a nagyvilágit dámák és a polgári társadalom számára kreált toalettek és ruhák mellett még egy harmadik nagyon szükséges csoportot is létesített a dolgozó, a kenyérkereső nő számára.

A kenyérkereső nő ugyanis munkája, kenyérkeresete közben épp úgy nem használhatja a nagyvilági dámának szánt modelleket, mint ahogy nem használhatja a csak az otthonában dolgozó asszonyét, mert azok rendszeresen csak egy célt, a dekorációs célt szolgálják. Pedig a kenyérkereső nőnek a dekorációs cél mellett — mert ez is elengedhetetlen — egy másik nagyon fontos célt, a praktikusságot sem szabad szem elől téveszteni.

A kenyérkereső nő minden hivatása közben használt ruhadarabjának amellet, hogy a széperékét tökéletesen kielégíti, fedni kell a célt, a munkát is, amelynek szolgálatába beállították. Vagyis, egyszerűnek kell lennie, feltétlenül jó anyagból kell készülnie, (hogy bírja a strapát), nem szabad gyűrődnie, könnyen tisztíthatónak kell lennie s a szükség szerint legalább két-háromféle alkalmat kell szolgáltatnia.

Ez a többféle súlyos követelmény s a dolgozó nők mindig nagyobb számu kasztja végre, — a divattervezők külön akarata és igyekezte nélkül — megteremtette a dolgozó nők divatját, amely ma már olyan magas művészi nívón áll, hogy a társadalom minden divatosan öltözködő rétege onnan kéri kölcsön a délelőtti használatra szánt ruhamodelleket.

A dolgozó nő őszi ruhatarának legfontosabb darabja a kosztium. Meleg gyapjuszövetből, magasra gombolható nagy szőrmegallérral, hogy tökéletesen védjen a hideg ellen s hogyha szükséges, télen is használható legyen. Természetesen szükséges hozzá többrendbeii bluz, különböző anyagból, hogy csupán a bluz felcserélése képessé tegye a ruha viselőjét egy délutáni látogatás, vagy kisebb teán való megjelenésre is.

A kosztiumhoz gyönyörű s nagyon divatos színösszeállítás a barna-drapp, barna-zöld, fekete-fehér, fekete-ceriz, mélyzöld és vajsztin.

A dolgozó nő másik elengedhetetlen szükséglete a háromféle változásban viselhető komplé, amely akár őszi, akár téli anyagból egyaránt elkészíthető s amelynek egyszeri beszerzése hosszú időre mentesít minden ruhagondtól.

Ez a komplé áll egy kényelmes, mélyzsebű, hosszú kabátból, hátul sima, alól berakott szoknyából, férfifazonu mellényből és sima angol bluzokból, amelyeket megint változtatva viselhetünk.

Napos, meleg őszi napokon a bluz a szoknyával vagy különösen a mellénnyel egyedül is elég, elég sporthoz is egy szép élénkzsinált kötött pulloverrel kiegészítve, míg kabáttal bőven fedti az egész őszi vagy tél uccai ruhaszükségletét.

Ehhez a kompléhoz legdivatosabbak a weed-szövetek. Nagyon szépek a barnás, vöröses árnyalatúak, amelyekhez nagyszerűen állik a mosómedve, a farkas, az oposom, a biber, a kenguru, a tüzrókaprém s bluzként a vörösnek, drappnak minden színárnyalata.

Kalapot ez is s a kosztium is, csak kicsit bír el. Kis bársony- vagy zseniliasapkát, nyulszőr vagy filc klotst, valami egészen kevés, de apárt vörös disszel.

Cipő: délelőtti lapossarkú, barna borjubőr, délutánra barna gyík, krokodil vagy sevró.

Külföldön ezekhez a ruhákhoz mindig a ruha színeiből válogatott apró gyöngyökből hurrakyszerűen fűzött gyöngyláncokat használnak, amelyek különféle, egyszerű vagy fantasztikus mintákban finom hatásúak és dekoratívak.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megalakul tizenöt milliárd lej alaptőkével a román földhitelintézet

Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár sikeres külföldi tárgyalásai —

Madgearu Párisba érkezik és aláírja a kölcsönszerződést

Bucurestiből jelentik: Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár a mezőgazdasági hitelintézet ügyében külföldön folytat tárgyalásokat. Ma értesítette a kormányt, hogy akciója kedvező eredménnyel járt. Lunger svéd bankház 4 millióval, az amsterdami bankház 2 millió dollárral, egy nagy francia pénzcsoport szintén 2 millióval hajlandó jegyezni a román földhi-

telintézet finanszírozását. Ilyképpen a sürgős megvalósításra váró intézmény 15 milliárd lejt kitevő alaptőkével megalapítható és most már csak a megalakulás formaságai vannak hátra. A kölcsön perfektuálását egy nagy francia pénzügyintézet fogja végrehajtani. Madgearu holnap Párisba érkezik és minden valószínűség szerint perfektuálni fogja Lugojanu államtitkár megállapodásait.

Újból bojkott alá kerülnek a Coty-gyártmányok

A párisi illatszergyáros érdekes taktikája — Coty eladta, majd visszavásárolta a gyárvalalat részvényeit

Párisból jelentik: Ismeretes az a bojkottmozgalom, amelyet úgy megkezdtek mint Németország fogyasztói annakidején indítottak a Coty-gyártmányok ellen, Coty politikai magatartása miatt. Coty természetesen erre a bojkottra erősen ráfizetett. Amikor pár hónappal ezelőtt vissza akarta hódítani elvesztett piacait, az eddig bojkottált gyártmányokat azaz a nyilatkozattal vezette újra be, hogy eladta a gyárnál levő érdekelttségét. Ez a nyilatkozat megfelelő hatást váltott ki és az érdekelt országok kereskedőinek egy része újra nyitlan merte árusítani a Coty-féle gyártmányokat. Most Párisból azonban azt a hírt jelentik, hogy Coty újra visszavásárolta volt vállalatának részvénymajoritását. Ez a tranzakció a jelentés szerint azért történt, mert az új tulajdonosok nem tudva ezt a vállalatot kellőleg alimentálni, kénytelenek voltak új társ után nézni. Tekintettel arra, hogy Coty féltékenyen vigyáz nevére és nem akarta, hogy a vállalat más kezébe kerüljön, megvásárolta újra a részvényeket. Nagyon valószínű, hogy Cotynak ez az újabb lépése a magyar- és németországi fogyasztókat is újabb elhatározásra fogja rábírni.

= Pénzügyi tanácskozások Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Ma reggel folytatták a kedden megkezdett pénzügyi tanácskozást, amelyen Maniu, Popoviciu, Mihalache miniszterek vettek részt. Stefanescu, a Banca Nationala igazgatója és más bankok igazgatói is hivatalosak voltak az értekezletre. Stefanescu felolvasta a Banca Nationala jelentését, amely körül beható vita keletkezett.

= A vásártéren fogják a termények és gyümölcsök nagybani árusítását eszközölni. A permanens-bizottság mai ülésén elhatározta, hogy engedélyt kér az október 15-én összeülő tanácstól, miszerint rendeletet adhasson ki a termények és gyümölcsök nagybani árusítására nézve. A rendelet szerint ezeket a tüzéraktanya mellett felépített vásártéren fogják árusítani, ahol megfelelő helyiségek állnak a termelők rendelkezésére.

= Hetipiac. A mai piaci árak: Tojás 1.70—1.80 lej, sovány liba 180—220 lej, kövér liba 400—460 lej, sovány ruca 90—110 lej, kövér ruca 180—200 lej, csirke 40—70 lej, tyuk 80—100 lej, tehén-turó kg. 12—14 lej, juhturó kg. 40—48 lej, vaj kg. 100—120 lej, tejszál literje 38—40 lej, tej literje 6—7 lej, bab kg. 12—14 lej, burgonya kg. 3—4 lej, hagyma 2 lej, fokhagyma kg. 4—7 lej, alma kg. 6—7 lej, Gabonaneműek buza q. 315—340 lej, árpa 280—300 lej, zab 270—310 lej, kukorica 300 lej, rozs 210 lej, Dió kg. 35—38 lej, szőlő 6—8 lej, körte 8—10 lej, szilva 7—8 lej, paradicsom 3—4 lej, káposzta darabja 4—6 lej, zöldpaprika öt darab 1 lej.

= Albizottságot delegáltak a temetkezések megmaximálása ügyében. A város permanens-bizottsága ma a temetkezések maximálásának ügyét tárgyalta. A bizottság rövid vita után dr. Velcsov Géza és dr. Raicu Aurel alpolgármestereket delegálta az ügy tanulmányozására. Így az október 6-iki maximáló ülésen még nem kerülhet sor a maximálás megejtésére.

= Iparosok figyelmébe. A pénzügyigazgatóságok azt az információt kapták, hogy az iparosok, különösen annak szegényebb rétegei között el van terjedve az a téves hit, hogy a forgalmi adót az ugynevezett „pauzalet” nem kell fizetni. A 2. Számu adóhivatal ezuton figyelmezteti a kerületbe tartozó és forgalmi adóval megrótt iparosokat, hogy folyó évi forgalmi adójukat a lehető legrövidebb idő alatt fizessék be, mert ma már az év utolsó szakában vagyunk, amikor a teljes forgalmi adó esedékessé vált s amennyiben eme kötelezettségüknek eleget nem tesznek, meg lesznek büntetve. Ne tegyék ki magukat a felek a bírságolás kellemetlen következményeinek, mint a költséges kérvényezés, tárgyalásokra való szaladgálás stb. A kincstár a legmesszebbmenő jóindulattal kezelte ezeket az adókat, leszállította az eredeti összegre felére, sőt negyedére. Ezért elvárja, hogy fizetési kötelezettségének mindenki eleget tegyen minden kényszereszköz igénybevétele nélkül. A végrehajtások folyamatba vannak téve, de ne higye senki, hogy ez mentesíti őt a büntetés alól.

= Pestl Tőzsde 24 oldalas szenzációs száma még 8 oldalas, gyönyörű képes mellékletet is tartalmaz. A lillafüredi Tébe-kongresszus szöszzerinti lefolyását közli a lap, közel 7 oldal terjedelemben, ezenkívül szenzációs cikkek szólnak be a német gazdasági válságról, a magyar alumíniumgyár ügyéről, a Gradedel-cégről, a benzinkartelről, a Drascheről, a Vásár pénztárról, az agrárválságról, a legújabb német biztosítási összeomlásról, az orosz faimport bukásáról, a vegyészeti ipar helyzetéről, a textilpiac szenzációjáról stb.

Felmentették a szolnoki arzénper egyik vádlottját

Egy tisztakürti asszony ügyének tárgyalása

Szolnokról jelentik: A szolnoki törvényszék ma tárgyalta idősebb Ráb Lászlóné 66 éves tisztakürti asszony hünperét, aki a vádirat szerint négy esztendővel ezelőtt borban beadott arzénal meggyilkolta második férjét. Az ügyvel a szolnoki törvényszék Folkusházi-tanács foglalkozott. Az asszony mindvégig tagadásban volt és a vallomások során sem derült ki az, hogy férje halálában része lett volna. Az orvosszakértők ugyan megállapították, hogy idősebb Ráb László halálának oka arzénmérgezés volt, de mert a vádhatóság tárgyi bizonyítékokat nem tudott produkálni az asszony ellen, a bíróság kénytelen volt a vád és következményei alól felmenteni. Az ügyész felebbezést jelentett be.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézköndésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

"OSZINTÉ BARÁTSÁG"-nak levele van "Első lépéstől", kérem sürgősen átvenni. 4048

HÁZASSÁG.

KÉREM oly 45-50 év körüli intelligens uriból ismeretséget, kinek intelligens, egészséges, becsületos, független uriember munkatársra lenne szüksége, bizonyos nem fontos. Válasz "Vannak meg emberek" jellegre az Aradi Közlöny kiadóba kéretik. 4052

ALKALMAZÁS.

ÖNNALLOAN dolgozó varrónő, jutányosan házakhoz ajánkozik. Ca. ca. Radnei 76-78. 4046

GYAKORNOKOT keresek telefon és dozsie kezelésre. Kornis Zsigmond. 4049

NAPSZAMOS asszonyt keressük. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 100

KÉSZPÉNZZEL rendelkező, perfect német, magyar, román, angolul tudó érettségizett, bizalmi, irodai vagy egyéb állást vállalna. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4010

Több évi gyakorlati bíró

Önnálló könyvelő, gyors- és gépiró, ki minden irodai teendőiben járatos. Hízkönyvelésben 3 éves praxisa van, állást keres. Címeket "Perfekt munkaerő" jellegre az Aradi Közlöny kiadóba kérek.

LAKÁS.

EGYEMLETTES 1x3 és 1x4 szobás lakásból álló ház, földszinten nagy rakár és irodahelyiséggel, istálló és nagy udvarral, a város központjában kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 4047

OLCSÓN kiadó tiszta butorozott szoba 1-2 fiatalembernek, v. Dezső-ucca 29. 4054

KÉTSZOBÁS udvari lakás nov. 1-re kiadó. Str. Cloșca (Szt. László-ucca) 12. sz. házban. 4059

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNÁLT, legjobb transport boroshordók, olcsón eladó. Liámory-gazdaság, Str. Bruciu 5. 4058

ANTIK iróasztalok, Biedermayer etazser és szalonok, uriszoba, vidének, intarziás antik szekrények, ezüst érvesszők, ezüst tálcák és girandók, keleti és helyben készített perzsa szőnyegek, tükrök, szalonok, testmények, asztalok, szekrények, antik órák, komplett szobaberendezések, nagy antik fotelok, kézmunkák, zongorák, hegedők, ékszerok stb. stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzletében, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neman-palota. 1000

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KERESK bizomány üzletembe keleti perzsa szőnyegeket, ezüsttárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, antik komódokat, komplett szobaberendezéseket, előszobafalakat, szőnyegket, szőmékelt, dísztárgyakat stb. azok gyors eladásáról gondoskodom. SALGONÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

Műst lefojtására és eltartására való szer, bordoiró szerek, vízahólya, gaztűre, vászon-kéniap, léskó, szin-fegyű, dugók, legelőssobban bevezethető, az árcéirág meg is Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél, Arad, Piata Avram Iancu 8. 4056

INGYEN külső szülői könyv

döm tégyüdmöcsia
örjegyzékem, mely az egész országban a legelőssob árakat és minden szülőbirtokosra nézve megfizethető tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oitványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szülőszeti utmutatómat.

Cím: **J. SZUCS** szülőtelep
Diosig, Jud. Bihar, 1

KÜLÖNFÉLEK.

KERELM a nemessivü em...
Ferenczi Antal 85 éves öreg vakember bármilyen adományt kér. Str. Miron Costiu 24. (Gróf Leiningen-ucca) 200

GABY-SALON

Filckalapok — 150 lejől.
Filckformázás — 60 lej.
Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 11. sz.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu **Cimre ügyelni!**
(Szabadság-tér) 10. szám.

Meghívó.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság 1930. évi október hó 16-ik napjának d. u. 4 órakor az intézet helyiségében tartja

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉT.

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívótnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
  2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
  3. Az alapszabályok 19. és 98. §-ainak módosítása.
- Azon t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket f. évi október 15-én déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Az Igazgatóság.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

Administrația Județului Arad.
Serv. Techn. al Drumurilor și Construcțiilor.

No. 27641.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Se publică licitație pe ziua de 18. Octomvrie 1930. ora 11 in localul Administrației Județului Arad, pentru darea in antrepriză a lucrărilor de construirea șopronului necesar pentru depozitarea mașinelor pentru întreținerea șoselelor la cantioanele dublu de pe șos. jud. Micălaça — Vârfuluie km. 16-17 in valoare de lej 120.000 (unasutadonăzécimii).

Licitație se va tine in conformitate cu Legea Contabilității Publice art. 88-112.

Proiectul și Condițiunile se pot vedea zilnic in localul Serviciului Technic al Drumurilor și Construcțiilor Jud. Arad între orele 11-12. Arad. la 2. Octomvrie 1930.

Președinte: Seful serviciului:
Popescu, ing. Somogyi

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Administrația Județului Arad.
Serv. Techn. al Drumurilor și Construcțiilor.

Nri. *) 23694, *) 28627, *) 28628, *) 28629, *) 28630, *) 28631, *) 28632, *) 28634, *) 28865.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Se publică licitație pe ziua de 18. Octomvrie 1930. ora 11 la localul Administrației Județului Arad pentru darea in antrepriză a lucrărilor de repararea clădirei preturei *) in comuna Hălmașiu in valoare de lej 15.000. *) Siria in valoare de lej 20.000. *) in comuna Aradul nou in valoare de lej 10.000. *) in comuna Rovine in valoare de lej 20.000. *) in comuna Radna in valoare de lej 22.209. *) in comuna Târnova in valoare de lej 10.000. *) in comuna Sebis in valoare de lej 20.000. *) in comuna Incu in valoare de lej 20.000. *) in comuna Chișineu de Criș in valoare de lej 20.000.

Licitația se va tine in conformitate cu Legea Contabilității Publice art. 88-112.

Ofertele se vor înainta separat pentru fiecare lucrare de reparare in Preturile respective.

Proiectul și Condițiunile se pot vedea zilnic in localul Serviciului Technic al Drumurilor și Construcțiilor Jud. Arad între orele 11-12. 1. Octomvrie 1930.

Președinte: Seful serviciului:
Popescu, ing. Somogyi

Administrația Județului Arad.
Serv. Techn. al Drumurilor și Construcțiilor.

No. 24553-1930.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Se publică licitație pe ziua de 18. Octomvrie 1930. ora 11 in localul Administrației Județului Arad, pentru darea in antrepriză a lucrărilor de construirea podului din beton armat No. 44 de pe șos. jud. Siria-Pauliș km. 16.1-16.2 in valoare de lej 48.000 (patruzeceoptmii lej.)

Licitație se va tine in conformitate cu Legea Contabilității Publice art. 88-112.

Proiectul și Condițiunile se pot vedea zilnic in localul Serviciului Technic al Drumurilor și Construcțiilor Jud. Arad între orele 11-12. Arad. la 2. Octomvrie 1930.

Președinte: Seful serviciului:
Popescu, ing. Somogyi

Rádió műsor

— Romániai idő. —
SZOMBAT, október 4.

București. 13. Gramofon. 13.30. Gramofon. 17. Moscovi-zenekar. Könnyű zene. 18.30. Moscovi-zenekar. 20. Gramofon. 21. Operaest. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászene hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny. 6.20. Eugen Stocat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 8.30. Kabaré-est. 10.30. Másfélóra könnyű-zene. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból. — Belgrád. 18.30. Népdalok gitársírérettel. 20.30. Szomorú ének. egyfelvonásos. 21. Opera a Nemzeti Színházból. Utána kávéházi zene. — Prága. 12.15. Gramofon. 18.30. Gramofon. 19.25. Stresemann utolsó beszéde a népszövegségben, utána gramofon. — Wien. 12. Operettek és hangosfilmekből való gramofonlemez. 13. Csóka-zenekar. 16.20. Hangversenyzene gramofonon. 17.40. Mindentelő prók Roda Rodából és másoktól. 18. Fel-

sősziléziai zeneszerzők dalai. 20.30. Holzer-zenekar. 21.30. Neitom Mária Hadrian: „Kaland a Pireneusokban” című háromfelvonásos vígjátéka. Utána a Pauscher-zenekar. — EGYÉB EUROPÁI NEVEZETESSÉG: Lausann. 21. Puccini: „Tosca” c. háromfelvonásos operája gramofonon.

VASÁRNAP, október 5.

București. 12.30. Egyházi ének. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 13.50. Egy óra gramofon. 17. Dinicu-zenekar. Román és könnyű zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon. — Budapest. 11. Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból 12.15. Unitárius istentisztelet a Koháry-uccai templomból. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik: Dullien Klára (hegedű) és M. Lévay Ilonka (ének). 3. Gramofonhangverseny. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.15. A Fejes-szalonzenekar hangversenye az Ostende-kávéházból. 7.15. Kovács Andor humoros konferánza. „Hétköznapok”. 7.45. Cselenyi József magyar nótákat énekel Bura Károly és cigányzenekarának kíséretével. 8.45. Sporteredmények. 9. Olaszok

hangverseny (a szerző halálának 50-ik évfordulója alkalmából) a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. Karnagy: Polgár Tibor. Bevezetőt mond Farkas Imre. 10.20. Hangverseny. Közreműködik: Elek Ecker Szidi, a m. kir. Operaház tagja és Weisshaus Imre zongoraműv sz. Majd: debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. — Belgrád. 18.30. Harmonikázás. 21. Szerb zene-est. 23.15. Gramofonjazz. — Prága. 20.30. Fall Leó „Az elvált asszony” c. háromfelvonásos operettje a stúdióban. — Wien. 11.20. A wieni fiúénekar hangversenye. 12.30. A wieni szimfonikus zenekar hangversenye Anday Rosette operaénekesnő közreműködésével. 14.30. Hires énekesek gramofonon. 15. Gangelberger zenekar. 16.30. A délutáni zene folytatása. 17.30. Hunyadi gróf emlékversenye, helyszíni közvetítés a krievai pályáról. 18.30. A Pro-Arte vonószenyes játéka.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.